

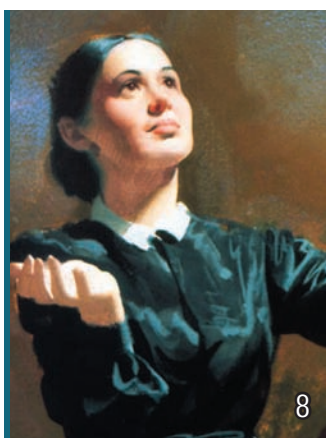
Adventszemle

Havonta megjelenő tájékoztató és ihlető jellegű folyóirat a Krisztus visszajövetelére várakozók számára • 2010. február

„... egy vagyunk”

TARTALOM

8

10

6

4

21

Vezércikk

- 3 „Én és az Atya egy vagyunk”
Virgiliu Peicu

Lelki élet

- 4 A sarun levő por bizonyosága
Florin Bică

Bibliai történelem

- 6 A nagy küzdelem városai
Laurențiu Ionescu

Teológia

- 8 Homokasztal (IV)
Florin Lăiu

Külmiszió

- 10 Utazás a világ végére (II)
Bota Hajnal

Imádkozz és dolgozz

- 12 Dogmatikus levél Mózes könyörgéséről
Iacob Coman

Ifjúság

- 14 Kettőnk között
Daniel Chirileanu

Gyakorlati kereszténység

- 16 Teljes bizalom
Norel Iacob

Nevelés

- 18 A salátástál tanítása
Adrian Mihalcea

Család

- 20 Vallás, kultúra, család
Romulus Chelbegean

Külkapcsolatok

- 21 Hivatalos kapcsolatok és a misszió
Dragoș Mușat

Egészség

- 22 Hiszünk-e még az egészségügyi reformban?
Elena Pridie

Női Misszió

- 25 Öröm a szolgálatban
Liliana Radu

Hírek

26

Levél az olvasóknak

- 27 Földrengések ideje
Kovács Judit

Olvasóink kérdezték

- 28 A kegyelem és a bűn megsokasodása
Florin Lăiu

Gyermekoldal

- 30 Andi játékai
Mihaela Rusu

Szívtől szívig

- 31 Milyen szokatlan dolgot teszel?
Lucian Cristescu

ADVENTSZEMLE

**A Romániai
Hetedik Napot Ünneplő
Adventista Egyház
hitnevelő és tájékoztató
havilapja**

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

2010. február

Igazgató: Pop Iacob
Főszerkesztő: Virgil Peicu

Szerkesztő: Kovács Judit
Fordította:
Oprea Adél Emő
Mezei Áron

Műszaki szerkesztő: Szócs Erzsébet

Készült a Viața și Sănătatea Kiadó
nyomdájában
030715 Bukarest
Str. Valeriu Braniște nr. 29
tel.: 021-3230020; 021-3234895
fax: 021-3230040

A magyar szerkesztőség címe:
400107 Kolozsvár
str. Cuza Vodă nr.12
tel.: 0264-599512,
0740-904246
fax: 0264-599413

E-mail: adventszemle@yahoo.com

ISSN 1842 - 3361

„Én és az Atya EGY vagyunk”

Ján 10:30

VIRGILIU PEICU

Az ősz egyik utolsó napján a román könyvvásáron vettem részt, és próbáltam utat törni az asztalok közt lavírozó több ezer látogató között. Miközben egy könyvet lapoztam, az alábbi párbeszéd ütötte meg a fületem:

– Ön hisz a szentháromságban? (Hirtelen felemeltem a fejem, és körülnéztem, hogy lássam a kérdezőt. Fiala felnőtt férfi volt.)

– Természetesen, hogy igen, válaszolta a társa, egy úr, aki a bölcsesség ősz hajával ékeskedett.

– És mivel segíti Önt ez a hit, tanár úr? kíváncsiskodott a fiatal.

– A szentháromság megértése segít megértenem az egységet a különbözőségben, válaszolta a tanár, mialatt az asztal mögötti terem irányába lépkedtek.

Ez a párbeszéd nem hagyott nyugton, és e titokzatos igazságra bizonyos értelemben ablakot nyitott. Jól éreztem magam, ezért nyitva hagyom az ablakot, hogy ti is betekinthessetek rajta.

Környezetünk világát dolgok, növények, állatok, stb. lenyűgöző változatossága alkotja. Régmúlt idők óta létezik a kérdés: Melyik az az elsődleges elem, amely egységben összetartja ezt az óriási mennyiségű változatosságot?

Talész, a görög filozófia atyja azt gondolta, hogy a víz az. Tanítványai négy elemet – a földet, a levegőt, a vizet és a tüzet – nevezték meg. De hogyan lehetett egyesíteni a négyet? Azóta az emberek keresgélnek a választ. E kutakodás következményei utat egygettettek maguknak egészen nyelvünkig és kultúránkig. Nézzük csak a kvintesszencia kifejezést, ami ötödik lényegként fordítható. Azt tartották, hogy a kvintesszencia egyesíti az előbbi négyet és valósítja meg az egységet a különbözőségben.

Egy időben a teológiát tartották a tudományok királynőjének, mivel egy-

séges világnézetet biztosított. Isten elutasításával egyszerre odalett a világ-egyetem egységes megértése, az eredmény pedig az elkülönülés lett. A modern egyetemek végzettjei tulajdonképpen „többetem”-et végeznek, ahol a tanulmányozott tantárgyak többé nem függnek össze. Minél inkább távolodik a világ Istentől, annál inkább szétforgácsolódik.

A kérdés ez volt: Hogyan őrizhető meg az egység a változatosságban? A válasz csakis Jézus tanításában található meg. Főpapi imájában (Jn 17) egzisztenciális szinten találjuk meg az egységet és a különbözőséget.

Az egység és a különbözőség megtalálható a Szentháromság példájában. Az istenséget személyiség, szeretet és kommunikáció határozza meg, úgy

ahogy az emberközi kapcsolatokból ismerjük ezeket.

A szentháromság helyes megértése biztosítja a különbözőségben található egység megértését, és feleletet ad a fajok, kultúrák, sőt nemek közti súrlódásokban.

A szentháromság a szeretetben és magától értetődő méltóságban működő egység példáját nyújtja anélkül, hogy a személyiségek, az egyéni vonások, a különbözőségek megszűnének. Ez a hármasság mély titok, amit manapság is inkább átélni, mint értelmezni tudunk.

Persze, felmerül a kérdés, hogyan létezhet egyidejűleg a háromság, valamint az egység. A szentháromság az Alkotó által kinyilatkoztatott legmélyebb és legizgalmasabb titok, amely segít meglátni világegyetemünk valóságát. C. S. Lewis (keresztény író) az összehasonlítást alkalmazta az isteni személyiség és a szentháromság misztériumának megértésére.

Ezt így képzeljük el: a tér három irányba, hosszúságba, szélességbe és magasságba (vagy mélységbe) teszi lehetővé az elmozdulást. Ez a három létező dimenzió. Ha egyetlen dimenziót használsz, egyenes vonalat húzol. Ha kétdimenziós tért akarsz, rajzolhatsz egy ábrát, egy négyzetet, stb. Ha pedig három dimenziót használsz, szilárd testet építhetsz föl, mondjuk egy kockát.

A kockát hat négyzet alkotja. Az egydimenziós világ az egyenes vonalaké, a kétdimenziós világot az ábrák a négyzetek fogják alkotni, míg a háromdimenziósban megmaradnak a vonalak, az ábrák és a szilárd testek is. A három dimenzió egyesítése egy felsőbbrendű világot alkot. Csakis a szentháromság láttatja meg a világot minden vetületében. A szentháromság alkotja Jézus legmegragadóbb tanítását a különbözőségben fellelhető egység kapcsán.

A háromság a szeretet és a kommunikáció mintája az általunk átélt különbözőségben, amelyet kapcsolataink tükröznek. Így őrizzük meg a köztünk levő változatosságokat, de egyszerűsmind az egység kapcsa tart össze.

Egyéni szinten is a vágyak, érzések, kívánságok széles skálájával szembesülünk, de mindezeket az egység megvalósításának rendeljük alá. Jézus az egység titkának alkalmazását a Ján 17:21-ben levő imájával tette érthetővé: „Könyörgök, hogy mindnyájan egyek legyenek...” ■

A SARUN LEVŐ POR BIZONYSÁGA

FLORIN BICÁ

A mikor Jézus Krisztus kettésével elküldte a tanítványait, hogy hirdessék a megváltás jó hírét, kis sé furcsa parancsot fűzött hozzá. Márk feljegyzi szavait: „És monda nékik: *Ahol valamely házba bementek, ott maradjatok mindaddig, amíg tovább mentek onnét. Akik pedig nem fogadnak titeket, sem nem hallgatnak rátok, onnét kimenvén, verjétek le a port lábaitokról, bizonyosságul ő ellenök. Bizony mondom néktek: Sodomának vagy Gomorának tűrhetőbb lesz a dolga az ítélet napján, mint annak a városnak*” (Mk 6:10-11). Ez egyike annak a négy evangéliumi részletnek, ahol megtalálható Jézus eme parancsa.

Ha „nem fogadnak titeket...”

Mielőtt jótékony célú feladatukra elindultak volna, az apostolok azt a figyelmeztetést kapták, hogy nem minden ajtó fog megnyílni előttük. Kevéssel azelőtt Jézust elutasították a názáretiek. A hasonló helyzeteket előre látva, arra oktatta a tanítványokat, hogy rázzák le a lábukon levő port bizonyosságként azok ellen, akik elutasítják a megváltás jó hírét.

Jézus megparancsolta az apostoloknak, hogy menjenek csak „Izrael házának elveszett juhaihoz” (Mt 10:6), s határozottan megtiltotta, hogy a samaritanusok és pogányok közé menjenek. Ellen White hangsúlyozza, hogy utazásuk során

a tanítványok csak oda mehettek, ahol korábban Jézus már járt és barátokat szerzett”. Mi több, e missziócsoporthoz kellett érdeklődniük kellett minden faluban, hogy ki „méltó”, és anélkül a családnál szálljanak meg (Mt 10:11).

„Ezek után pedig rendele az Úr másokat is, hetvenet, és elküldé azokat kettőnként az ő orczája előtt, minden városba és helyre, ahová ő menendő vala” (Lk 10:1). E hetven tanítványt az apostolokhoz hasonlóan küldte el, hogy hirdessék az evangéliumot, betegeket gyógyítsanak, anélkül hogy ételt, pénzt vagy ruhát vinnének magukkal. Jézus ez alkalommal is hasonlóan rendelkezett: „Valamely városba pedig bementek, és titeket be nem fogadnak, annak utcáira kimenvén, ezt mondjátok: *Még a port is, amely reánk ragadt a ti várostokból, itt köztetek letöröljük; mindazáltal ez legyen tudotokra, hogy az Isten országa elközelített hozzátok*” (Lk 10:10-11). Akár egyetlen család, akár egy egész közösség részéről érkezett az elutasítás, a tanítványoknak ugyanúgy kellett eljárniuk.

Az evangéliumok nem árulják el, ha a tanítványok kerültek-e vagy sem olyan helyzetbe, hogy lerázzák lábukról a port. Azt viszont tudjuk, hogy amikor visszatértek küldetésükből, tele voltak örömmel (Lk 10:17), és sietve mesélték el Jézusnak, hogy még az ördögök is engedelmessé váltak nekik. A Biblia mégis megemlíti néhány példát, amikor bizo-

nyos helyzetben sor került a por levezésére. A Pál és Barnabás alkotta híres missziócsapat az evangéliumot hirdette Antiókiában és Piszidiában a zsidóknak és a pogányoknak. A zsidók irigységből származó összeesküvése nyomán a két férfit elűzték a városból. Ekkor Pál és Barnabás „lábúknak porát lerázván ellenük, elmenének Ikóniumba” (Csel 13:51). Később, amikor Pált kigúnyolták a korintusi zsidók, eljárása hasonló volt. Lerázta ruháiról a port ellenük, és így szólt: „Véreték a fejetekre; én tiszta vagyok: mostantól fogva a pogányokhoz megyek” (Csel 18:6). Következésként, a por lerázása nem pusztán metafora volt, hanem egy üzenet konkrét, látható közvetítése.

A vendégfogadás: szent kötelesség

Világosabb megértés végett vizsgáljuk meg a por lerázásának jelentőségét az ókori vendégszeretet szempontjából is. A régi Keleten szent kötelességnek számított a vendégfogadás. A bibliai iratok elegendő példát nyújtanak a házigazda szerepe fontosságának megértéséhez. Ábrahám, a pátriárka fogadta a három különös vendéget Mamré tölgyesében, megmosta lábaikat, felajánlotta, hogy pihenjenek meg nála és étkezzenek ott (1Móz 18). Majd az angyalok elmentek Sodomába, ahol Ábrahám unokaöccse, Lót már a város kapujában fogadta és házába hívta őket. József testvéreit Egyiptomban, öccsük palotájában a házmester fogadta, majd „vizet hozata, és megmosák lábaikat, és abrakot is ada az ő szamaraiknak” (1Móz 43:24). Hasonló példákat találunk az Újtestamentumban is. Miközben Jézus a Simon házában vendégeskedett, egy parázna nő közeledett hozzá, megtérése könnyeivel mosta meg lábait, és hajával törölte meg. Ebben az összefüggésben Jézusnak Simonhoz intézett dorgálása kidomborította a házigazda kötelességét és fontosságát: „Bejövök a te házába, az én lábaimnak vizet nem adál...” (Lk 7:44).

Csupán néhány példával szemléltetem az ókori ember abbéli kötelességét, hogy házába fogadjon bármilyen utazót, megmossa lábait és ételt, szállást biztosítson neki. Nem csak a Bibliában, hanem más régi iratokban is olvashatunk a házigazda teendőiről. Homérosz az *Odüsszeiában* a hős Odüsszeusz haza-

terését írja le. Az évek múlása nyomott hagyott arcán, ezért övei nem ismerik fel, amikor az öreg dajkája mosdótálat hoz, hogy *megmosa lábait*, és felismeri egy régi sebhely láttán. A vendégek lábának megmosását nem csak Kánaánban, hanem Egyiptomban és más földközi-tengeri részeken is gyakorolták.

A pénz és élelem nélkül elküldött tanítványok házigazdáiktól függték alapvető szükségleteik kielégítésében. A por lerázása egy ház vagy város ellen azonban többre mutatott, mint a vendégszeretet hiányára. Jézus szörnyű figyelmeztetéssel pótolta ki a por lerázásának tettét: „Bizony mondom néktek: Az ítélet napján könnyebb lesz a Sodoma és Gomora földjének dolga, mint annak a városnak!” (Mt 10:15). Jézus nagyköveteinek elutasítása egyet jelentett a Megváltó elvetésével. A választási lehetőséggel felruházott ember elutasíthatja Isten üzenetét, ám magatartása ítéletet von maga után.

Látható bizonyágtétel

A por lerázása a lábról vagy a ruháról bizonyosság volt azok ellen, akik nem fogadták el az üdvösség híret. A tett mégsem volt egyenértékű a végső ítélet kimondásával. Az eljövendő ítélet meghirdetésével társítva komoly és ünnepélyes jellegűvé vált. A rabbinikus hagyomány szerint a zsidók akkor rázták le sarujukról a port, amikor pogány lakta területekről tértek haza. Mielőtt átlépték volna saját országuk határát, lerázták lábbelijükről a port, ezzel kifejezve azt, hogy még a port is maga mögött akarja hagyni, amit bálványimádók között szedett fel. Ilyen értelemben Jézus parancsa finom célzás lehet: azt kérte az *Israél házában elveszett juhaihoz* küldött tanítványoktól, hogy ők is ugyanazt a gesztust ismételjék meg, amit a zsidók tettek a pogányok ellen. Más szavakkal, egy olyan zsidó ház vagy város, ahol Jézus nevét nem fogadták szívesen, pogánylakta városhoz volt hasonló. Az embereknek meg kellett érteniük, hogy az evangélium és a megtérésre való felhívás elutasítása nem akármilyen választási lehetőség, amit nem követ örök sorsukra kiható eredmény. A láb porának lerázása és Sodoma valamint Gomora sorsára történő

utalás világos üzenetet tárt a zsidók elé: Isten elutasítása egyenlő a halállal.

Nem a harag kifejezése vagy a tanítványok meggondolatlan tette nyilvánult meg a por lerázásában, hanem olyan cselekményt jelentett, amely az egyéni felelősségre hívta fel a figyelmet. Egyfelől ott voltak a jó hírt terjesztő apostolok, másfelől ennek az üzenetnek a címzettjei. Úgy egyik, mint másik csoportra felelősség hárult. *Tiszta vagyok!* – jelentette ki Pál a korintusi zsidóknak, akiket nem érdekelt az általa hirdetett üzenet. A por lerázásával sem ő, sem a többi tanítvány nem vált mások bírójává, csupán felhívták a figyelmet, hogy döntéseinkkel önmagunk felett mondjuk ki az ítéletet. Saját választásaink és döntéseink árulkodnak arról, hogy kívánjuk-e vagy sem az örökéletet. A tanítványokat házról házra küldte Jézus, de senkit sem erőltettek arra, hogy befogadják őket. Ugyanakkor senki maradhatott semleges területen. Jézus vagy Urunk és Istenünkké válik, vagy Elutasítottá. Sosem lesz olyan szomszéd, akinek csak köszönünk, de sose állunk vele szóba.

A por lerázásán túlmenően van egy részlet, ami könnyen figyelmen kívül maradhat. Izrael házában vannak *elvesztett juhok*. Isten választott népe körében voltak emberek, akik zárva hagyták az ajtót, mialatt Jézus ott állt és kopogtatott (Jel 3:20). A hívívők sarujáról lerázott por lassan-lassan befőlte őket, míg a por visszatért a porba. Kétezer év után újabb tanítványok újabb saruval viszik a remény üzenetét a világnak. Az evangélium ma szívem ajtaján kopogtat. Mit teszek? Megnyitom az ajtót? ■

A nagy küzdelem

dr. LAURENȚIU IONESCU, teológianár

Nem telt el sok idő, mióta az évváltásnak köszönhetően újra nekifogtunk elejétől olvasni a Bibliát. Mintha a füllemben csengnének a Jelenések szavai: „boldog, aki olvassa”. Lehet, hozzá kellene tenni azt is, hogy „aki mindvégig kitart”, de nem lenne helyes. A Biblia olvasása nem olyasmi, amit „el kell szenvedni” vagy amivel „kínózzuk a lelkünket”. Nyüggé válhat, ha kizárólag arra összpontosítunk, hogy matematikailag meglegyen a napi adag, ami a „hagyomány” szerint szombaton kétszer annyi. Álljunk meg kissé. Nem is a mennyiség a fontos, hanem az, ahogyan olvassuk. Ez teszi a különbséget.

Örülnék, ha ebben az évben másképp lenne. Így hát arra kérlek, képzeljétek el a Biblia olvasását utazásként; utazás térben és időben. Mint egy látogatást az elme látásával, találkozást emberekkel, helyszínekkel, történetekkel, amelyek azért íródtak, hogy a világ történelmét, a legfontosabb dolgokat a legfontosabb szemszögből láthassuk: „az üdvösség tudománya” nézőpontjából. Az utazás nyomán lehetünk holtfáradtak, vagy a látványtól lenyűgözöttek. Tőlünk függ. Olyan ez, mint egy kirándulás. Visszaemlékszem, amikor néhány kollegámmal elmentünk a Louvre Múzeumba. Öt óra alatt – amennyi idő a rendelkezésünkre állt – mindent látni akartak. Nem felejttem el, hogy végül már szakadt le a lábunk, fejünkben pedig csak úgy kavargtak a képek. Túl sok mindent láttunk ilyen rövid idő alatt. Ugyanígy van a Biblia olvasásával is. Átszaladhatsz rajta, hogy mindent elolvass, de a sebeség miatt képtelenség valamit is megjegyezni belőle. Kár lenne, mivel a Biblia ezer-szer szebb a Louvre-nál. Érdemes mélyre ásni benne. Javaslom, hogy ebben az esztendőben

tegyünk másképp. Tegyük úgy, mint akik kirándulnak. Nevezhetjük zárándoklatnak a Szent Földön, vagy inkább „a nagy küzdelem városai”-nak. Azt szeretném, hogy különböző városokba és helyekre látogassunk el, ahol a jó és gonosz közötti nagy küzdelem zajlott. Ez az utazás nem igényel pénzt, csak naponta egy kis időbefektetést.

Martin Buber, zsidó filozófus különleges, német nyelvű bibliafordítást végzett. Ezt írja: „Tantételeit a Biblia nem tanok formájában fogalmazza meg, hanem történetekben, de anélkül, hogy túllépné az elmesélt történetek természetéből adódó korlátokat. Az elbeszélést olyan szinten használja, amelyet a világirodalomban még nem tudtak elérni. A kapcsolódási pontok, melyeket létrehoz, bár láthatóak, elkerülhetik figyelmünket, így hát különös figyelemre van szükség jelentésük megértésére; olyan figyelemre, amelyet teljes mértékben soha nem sajátíthatunk el. Így hát a mi feladatunk, akik későn érkezünk, hogy megértsük a mély jelentéseket, amelyek annyiszor figyelmen kívül maradnak, vagy alábecsülik értéküket.” Bámulatos! Ezek a gyermekésszel is felfogható történetek az élet legmélyebb tanulságait tartalmazzák. Egyszerre láthatók és láthatatlanok, mivel figyelmesen kell néznünk őket.

Meghívlak egy utazásra, amely során azokat a városokat érintjük, ahol a nagy küzdelem harcait vívták. Vegyük magunkhoz a hátizsákot, a felszerelést, és induljunk útnak. Kezdjük Babel városával. Javaslom, hogy különüljünk el minden benyomástól, amit az evolucionista elmélet próbál ránk erőltetni. Nem tudom, mi az oka annak, hogy amikor a Biblia városairól olvasunk vagy beszélgetünk, úgy képzeljük el, mintha azok a „kőkorszakban” léteztek volna. Az a benyomásunk, hogy minden

kezdetleges volt, csak csiszolatlan kőből készült, az emberek zsákruhákban jártak, agyagedényeket használtak. Pedig nem így volt! Hallgassuk csak meg, amit Babel lakói mondanak: „Jertek, vessünk téglát és égessük ki jól; és lőn nékik a téglakő gyanánt, a szurok pedig ragasztó gyanánt” (1Móz 11:3).

Szóval, nem olyan civilizációról van szó, amelyben a házak vályogból készültek. Égetett téglákat használtak, s ezeket szurokkal ragasztottak össze. Bizonyára nem elmaradott társadalom volt.

elém városai

Hasonlítsátok össze építészeti módszereiket az egyiptomi módszerekkel. Tudjátok, mit használtak Egyiptomban? Szalmával összekevert agyagot, amelyet napon szárítottak. Egyiptomról pedig nem mondhatjuk, hogy elmaradott civilizáció volt. A piramisok a mai napig is rejtélyt jelentenek a modern mérnökök számára. Babel ennél sokkal magasabb szintre jutott. Nem véletlen, hogy régi neve – Bab'ilu – a terület nyelvén istenek kapuját jelenti.

Mit mondhatnánk a társadalmi szerveződésről? Képzeltetik, hogy egy olyan társadalomban, amely kigondol egy ilyen összetett és költséges tervet, hogyan zajlott a torony építése, és egyetlen hang sem szólalt fel ellene. Milyen egységes társadalom! Ellenzék, protestáló szakszervezet, tüntetések nélkül. Egy nyelv, egy gondolat, egy terv. És elegendő anyagi forrás a megvalósításhoz. Még maga Isten is elismeri ezt, amikor kimondja, hogy „semmi sem akadályozhatja meg őket”. Nem tudom, hogy a mai világhatalmak bármelyike dicsekedhet-e ilyen megszervezett társadalommal.

A torony a bizalmatlanság jelképe (lehet, hogy a víz újból elárasztja a földet), ugyanakkor egy társadalmi szavazat jelvénye is: „hírnevet szerzünk, és betöltjük az egész földet”. Képzeljétek el ezt a dicő építészeti tervet, amelyet a közösségi döntés egyhangúlag jóváhagyott, hogy másképp cselekedjenek, mint ahogyan az Úr megmondta. Ha a terv megvalósul, az egész világ érdeklődésének központjába kerül. Az Eiffel-torony, a Szabadságszobor, a Tadz Mahal, a Nagy Kínai Fal eltörpült volna e világszenzáció mellett: a torony, amely az istenekig emel; *Bab'ilu* – az istenek kapuja.

Értitek-e, mi állt e lenyűgöző terv háttérében? Az a gondolat, hogy egyedül és Isten szavától függetlenül képesek vagyunk sorsot, hírnevet, világot alkotni. Ezt hiszi az egyesült világ, amely nem azt teszi, amit Isten mondott. Ilyen szempontból ez a torony nem más, mint hadüzenet. Babel városa hadat üzent a mennynek. Tulajdonképpen, Babel belépett a Mihály és angyalai, valamint a Sátán és angyalai között zajló háborúba, csak sajnos a rossz oldalon.

Barni barátommal és munkatársammal való beszélgetéseim nyomán, aki részletekbe menően tanulmányozta a szent háború fogalmát az ótestamentumban, valamit nagyon világosan megértettem a menny változhatatlan törvényéből: amikor a mennyei háborúról van szó, Isten maga harcol.

A Biblia azt mondja, hogy Isten leszállt, mert látni akarta a tornyot és annak építőit. Isten leszállt az emberek közé. Akárhányszor ezt megtette (Sinai, Betlehem, stb.), világunk megváltozott. Nézzétek csak most jellemének nagyságában: igazságos és jó. Elrontja a tornyot, de életben hagyja az embereket. Ez a kegyelme megnyilatkozása. Mert akárhányszor találkozik velünk, kegyelmét árasztja ránk, „jókra és gonoszokra egyaránt”.

Isten nagyságát bizonyítja az is, hogy képes egyedül megoldani a gondokat. Küldhetett volna egy angyalt. Elég lett volna egy is, hogy elpusztítsa az embereket, akik másképp döntöttek, mint Ő, vagy hogy

alapjaiban lerontsa a tornyot. Azonban a mennyei háborúról volt szó, amelynek egyetlen harcosa van: a mindenható Úr.

Leszáll az emberek közé, és Szentlelke által, aki harcot folytat az ember szívében, mint engedetlen gyermekeket, a jó útra tereli a föld lakóit. Az egyetlen megoldás az volt, hogy akadályt gördít a rossz elé. Ő, aki megszabja a hullámoknak, hogy meddig csaphatnak, aki megszabta a világosság és sötétség közötti határvonalat, aki elválasztotta a szárazt a tengertől, sorompót emelt a gonosz terjedésének útjába. Ahogyan kezdetben már megígérte: „ellenségeskedést szerzek közötted és az ő magva között”. Látjátok módszerét? Védőfalat épít a kígyó és az emberek közé. Babel esetében az erő éppen annak a társadalomnak az egységes gondolkodásában volt. Egyek voltak, akárcsak az özönvíz kora előtt, és minden gondolatuk szüntelen csak gonosz volt.

A háború gyorsan és látványosan ért véget. Másfajta gondolkodás, másfajta beszéd alakult ki. Ez volt az Úr megoldása. Összezavarta nyelvüket, és nem tudták megértetni egymást. Így vált lehetlenné a bábeli társadalom egysége a gonosz gondolkodásban. Sorompó alakult a gondolat és a szavak szintjén. És *Bab'ilu*, az istenek kapujának új neve *Bábel* lett – zűrzavar –, mivel Isten ott zavarta össze az emberek nyelvét. Így ért véget az ég ellen emelt emlékmű története.

Haza kell mennünk. Biztosan szeretetek volna többet látni, többet megtudni a toronyról, az emberekről, a városról, de csak a lényegét láttuk. Hazatérve rádöbbenünk, hogy mi „Bábel után” élünk. A sorompó megmaradt. Ez az egyetlen megoldás, melyet Isten alkalmazhatott: más szavak és más gondolatok. Századokon át hangzik az Ige, hogy „az a gondolat legyen bennetek, mely Jézus Krisztusban volt”. Az egyetlen akadály a gonosz útjában: *Jézus gondolatai és szavai*. Ezt a leckét tanultam meg a bábeli csatából. Más gondolatok, más szavak: új esélyt jelentenek.

Mit szólnátok egy kiránduláshoz Ur városába a jövő hónapban? Remélem, találkozunk. ■

Homokasztal (IV)

A KETTŐS TAGOLÁSÚ TEMPLOM

FLORIN G. LÁIU, teológiai professzor

Ha feltétlenül hinnünk kell a mennyei szentélyben létező valóságos helyiségekben, amelyeknek a földiekhez hasonló szereplő van, miért csak a függöny lenne az egyedüli biztos mennyei valóság? Vagy igazán létezik a többi is: a gyertyatartó, az oltár, a frigyláda (mint a Jelenések könyvében), a kenyerek asztala, a füstölő és a tömjén, az imáinkat hatékonyra tevő tömjénezési szolgálat, a frigyláda fedelén levő arany angyalok, Áron bűvös vesszője és a manna edénye? Még használatban vannak, vagy múzeumi tárgyak?

Nem zavar a mennyei múzeum gondolata (örömmel raktározóznék el én is oda néhány kedvenc ócskaságot), ám

a látomásban szereplő szentély nem múzeum, hanem liturgikus helyiség. Vagy ég, vagy nem ég ott tömjén.

Az Ellen White által látott tanítói célzatú minta és a fizikai mennyei valóság közti eltérés nagyon látványos és sokatmondó. Ha más látomásokból megtudtuk, hogy a mennyei templomot elárasztják az angyalok, ebben a helyiségben nincs egyetlen más élőlény sem Jézuson és a látnokon kívül. Két angyal (kérub) található ugyan a szentek szentjében, de ők áttetsző aranyból vannak (Jel 21:21, 2Móz 25:18). Vajon ez lenne a mennyei valóság? Jézus egy kihalt szentélyben szolgál?

A szentélyben a frigyláda jelenléte oktató jellegű, ez érthető, még akkor is,

ha senki sem nyitja fel a ládát és a kőtáblákat, hogy rámutasson a kereszténység rákfénéjére. Jánosnak is megmutattattott a mennyei templomban levő frigyláda, mialatt a Sinai hegy mennydörgött (Jel 11:19, 15:5). A látomás vajon tényleg arra akarja felhívni a figyelmet, hogy igazi kőtáblákat tartalmazó igazi frigyláda van a mennyben? Mire lenne jó? Hogy legyen mire letekintsenek az arany kérubok? Vagy hogy az angyalok ne kívánják meg mások javait, vagy ne szúrják le a szomszéd ökrét?

Mit keres ott a manna korsó és Áron vesszője? A manna Isten folytonos csodájára emlékeztet, hogy megerősítse a szombat parancsát (2Móz 16, 4Móz 11), amiként a bemutatott kenyerek is

a szombat fontosságát hangsúlyozzák (3Móz 24:8, 1Krón 9:32). Áron veszője Korének Mózesrel és Áronnal szembeni lázadását juttatja eszünkbe, ami nem más, mint az egyháztörténelemben kifejlődő antikrisztus előképe (4Móz 17). Ugyanazon alkalommal Áron engesztelést végzett a tömjénezővel, és határt vetett hívők és bűnösök között (4Móz 16:47). Nyilvánvaló, hogy ezeknek a tárgyknak a jelenléte a látomás során tanító jellegű. Nem gondolnám, hogy valósággal léteznének a mennyei szentélyben.

Minden valószínűség szerint a manna és a pálcá a földi frigy-ládába se került bele. A Zsid 9:4 versében levő kijelentés ellenére, a mózesi feljegyzés azt mutatja, hogy a manna korszak a bizonyoságtétel ládája elé került (2Móz 16:34). Ez a szóösszetétel lelki kapcsolatra utal a tízparancsolattal, ám az edényt a láda elé, sőt meglehet, hogy a szentélyen kívülre helyezi (2Móz 30:36, 40:5, 4Móz 18:2). Továbbá a kivirágzott pálcát ugyancsak a bizonyoságtétel ládája elé helyezték (4Móz 17:19, 22, 25-26), és nem a ládába. A régi bibliai krónikák megerősítik, hogy a frigy-ládában csakis a bizonyosság táblái találtak (1Kir 8:9, 2Krón 5:10).

Sok ideig nem találtam magyarázatot a Zsid 9-ben levő pontatlanságra. Nem azért, mert betű szerinti elvárásaim lettek volna; hiszen már több ideje meggyőződtem kutatásaim során, hogy az ihletett szerzők is tévedhetnek az üzenet emberi bemutatásában, még ha maga az üzenet sosem téves. Inkább azon csodálkoztam, miként volt lehetséges, hogy egy ókori zsidó szerző, aki elég sok mindent tudhatott a templomról, ilyen kijelentést tegyen (különösen, ha nem volna ihletett)?

Minden valószínűség szerint ez rabbinikus tanítás volt, hiszen mindmáig megőrződött a zsidók körében.¹ A frigy-láda tartalmára vonatkozó apostoli kijelentések nem személyes kitalációi voltak, a papi forrásokból származó közvetlen ismeret pedig elképzelhetetlen, mivel már a babiloni fogság óta nem létezett frigy-láda a templomban (így teljesedett Jeremiás próféciája, lásd 3:16). Kizárom annak lehetőségét, hogy Mózes és a krónikaírók tévedtek volna gyakori kijelentéseik során. Semmi bizonyíték arra sem, hogy a szövegeket tévesen másolták volna le. A legkézenfekvőbb magyará-

zat az lenne, hogy inkább a Zsidókhoz írt levél szerzője tévedett e részletnél, és le nem ellenőrzött információt fogadott el. Miközben sietett üzenetét közvetíteni a zsidó keresztényeknek, az említett részletek elhanyagolhatóknak tűntek, „amikről most nem szükséges külön szólni” (9:5).²

Végkövetkeztetésként az mondható, hogy az Ellen White látomásában felbukkanó efféle részletek nem erősítik meg a Zsidókhoz írt levél közleményét a manna korszak és Áron pálcájának helyéről (akár a földi, akár a mennyei szentélyről lenne szó). A próféta leírásában a kép használatának az a célja, hogy a hívőt a Zsidókhoz írt levél és Mózes öt könyve elmélyítésére készítse, és így felfedezze a Bibliában a szentély és a tízparancsolat jelentőségét.³

E részletek birtokában jobban megértjük, hogy nem a mi félrevezetésünk volt a szándék a mennyei vagy az újföldi valóságokkal kapcsolatban, hanem mindezek elsősorban (ha nem kizárólagosan!) lelki tanítást közölnek didaktikai céllal. Nem tagadjuk a jelenlegi vagy jövőbeni mennyei valóság elgondolását. Lennie kell fölöttünk és előttünk kézzelfogható, fizikai valóságnak, hiszen Isten nem csak lelkekből és mezőkből álló világegyetemet alkotott. Ő kezdetben anyagi Édent teremtett, és a menny anyagi nyelvezettel történő leírása (még ha pontatlan is) ugyancsak azt mutatja, hogy a várva várt Ország nem szellemi, elvont világ, hanem nagyon is valóságos. Maga Isten látható módon, nem szellemként vagy arctalan fénycsóvaként fog megjelenni gyermekei körében (Mt 18:10; Csel 22:4; 1Móz 1:27).⁴ Ezért van értelme annak annak a gondolatnak is, hogy a mennyei templom vagy város Isten helye, ahol az emberekkel lakozik, ám a mennyei hely részletei nem eligazító jellegűek a forma pontos meghatározásában. A következő cikkekből folytatjuk Ellen White szentély-látomásainak témáját. ■

Folytatjuk

1. Elolvasható a Romániai Zsidó Közösség hivatalos honlapján (<http://www.dvartora.ro>). Itt feltűnik az a kijelentés, hogy „az első templom szentek szentjében volt található a frigy-láda, amely magába rejtette a törvénytáblákat (úgy a Mózes által összetörtöt,

mint az új táblákat is), Mózes vesszőjét és a manna edényét. Arra a kérdésemre, hogy milyen forrásból származik ez az információ, Sorin Rosen Shlomo főrabbi a következőt válaszolta e-mailben: „Igen, a megadott információk rabbinikus forrásokra és a zsidó szájhagyományra támaszkodnak. Ezek nélkül semmi sem érthető helyesen a bibliai szövegből.” Nem véleményezem a replika hagyománytisztelő meglátását, ám a mi jelenlegi esetünkben segítségünkre van a rabbi válasza.

2. Mintegy megerősítéseként az elmondottaknak, a Zsidókhoz írt levél szerzőjének egy másik tévedése is megtalálható ugyanabban az összefüggésben. A füstölő oltárt a szentek szentjébe helyezi. Valószínű, tudta, hol volt a jeruzsálemi templomban az oltár helye, de úgy írta le a templomot, ahogy az ószövetségi időkben volt. A téves információ lehet, hogy az 1Kir 6:22 héber szövegének téves olvasásából származik: a ו (lő) előtag jelentheti azt, hogy *mellett* vagy *előtt*, gyakrabban használták viszont birtokos viszony jelölésére (valakié vagy valamié), így a fenti szövegben sok fordító így fogalmazott: „az oltár, amely a szentek szentjéé”, holott helyesen így hangzik ebben az esetben: „...az oltár, amely a szentek szentje **előtt**...” volt.

3. Az említett látomásban található kép („hét hegy, amelyen rózsák és liliumok nőnek”) azt mutatja, hogy Isten összetett képek segítségével magyarázta el Ellen White-nak az új föld valóságát; a leírás úgy bibliai elemeket, mint az emberi képzeletből származó kulturális tényezőket is tartalmaz (lásd 4Ezsd 2:19). A hét hegy képe pusztán díszítő elemként jelenik meg, mintegy ellenképeként a Jel 17:9 versében található hét hegynek, amely a Babilon nevű paráznát jelképezi. Ellen White látomásában a hét hegy középpontja a Sion hegye, amin a templom található; ez a kép a Sion bibliai hasonlatára emlékeztet, hiszen az ezt a nevet viselő város ugyancsak hegyre épült (Zsolt 87:2).

4. „Kezdetben az ember Isten hasonlatosságára lett teremtve, nem csak jellemében, hanem alakra és kinézetre is.” (*A nagy küzdelem*, 645, angolul). „Megkérdeztem Jézust, ha az Atya egy személy, és ha Hozzá hasonló-e. Jézus ezt felelte: *Én vagyok az én Atya személyének kifejezője*” (EW, 77). A héber צלם cálm (celem), amit 1Móz könyve a kép, ábra, hasonlatosság fogalmaként használ, mindig látható formára utal. Képletes használata rendkívül ritkán, de mégis előfordul. Ha ebben a könyvben a jelképes érteleme is történik utalás, nem ez az egyetlen jelentése, mivel a többi élőlény megteremtése után csakis az ember (a természet királya) kapcsán van megemlítve, hogy a lehető legnemesebb megjelenése volt, „Isten képe szerint.” Ez az értelmezés nem azt állítja, hogy Istennek emberi természete van; csupán annak jele, hogy eszményi kapcsolatot ápol a teremtett lényekkel és hasonlóvá válik hozzájuk.

Utazás a VILÁG VÉGÉRE (II)

BOTA HAJNAL

Októberben és novemberben Bota Hajnal részt vett egy missziós és tanulmányi úton a dél-csendes-óceáni Vanuatu szigetcsoporthra. A következőkben utazási naplójának második részét olvashatjuk.

A barakk-gyülekezet

Mivel két héttel Vanuatuba érkezésem után sikerült internetközbe jutni – és elküldtem néhány cikket a primitív törzsek életéről, amelyek aztán meg is jelentek néhány kolozsvári újságban, egyesek közülük az országos lapokban is –, az ismerőseim már ha zaérkezésem előtt tudomást szereztek a tervemről. Látták a képeket a meztelen emberekről, akik a tűz köré gyűltek és bambuszkunyhókban laknak... Igen, nagyon másnak tűnt ahhoz képest, ahogyan mi élünk. Nem féltél azoktól a vademberektől? – ezt a kérdést tették fel nekem leggyakrabban. Hogy is volt bátorságod elmenni egyedül egy ilyen veszélyes útra? Azt válaszoltam, hogy az Úrral voltam, és jelenlétét valóságosabban éltem meg, mint bármikor azelőtt a civilizált világban – ezt egyesek elég nehezen tudták megérteni, még ha hívók is. Vagyis, jó dolog hinni az Úr jelenlétében, de nem éppen annyira, hogy fogd magad és olyan helyekre utazgass, ahonnan nem biztos, hogy visszatérsz, nem? De volt még egy ok, ami bátorított, hogy akár egyedül is elinduljak:

világszéles egyházunk! Bárhova mész, vannak testvéreid. Bár egyedül én voltam fehérbőrű, testvéreim lelkét megfihérítette az én Úram vére, ugyanazt az Istent imádtuk, ugyanazt hittük, még ha ők kunyhókban is laktak, bár nem igazán használták ki a víz előnyeit... De szívük egy volt azokéval, akik várják az érkező Fejedelmet, ugyanazokat az énekeket énekeltek, ugyanazokat a szent szavakat olvastuk, ugyanazzal a reménységgel bátorítottuk egymást.

Belépésem a primitív világba fokozatosan történt. Mircea és Gabriela Őrban voltak azok a misszionáriusok, akik előkészítették az útvonalat számomra, és idegenvezetőket kerestek, hogy utazásomban lépésről lépésre védelmezzenek és segítsenek. Rendkívül alapos munkát végeztek. Az eredeti terv szerint ebben a munkában együtt vettünk volna részt, de nem hosszabították meg vízumuk érvényességét. A Gonosz nem nézte tétlenül a démoni lelkek kiűzését az ősi hitből, ez bevehetetlen területe volt, így hát cselekedett: kettejüket erőszakkal hazatérítették, az én utam azonban már elő volt készítve, és pontosan azt az irányt követtem, amit kitapostak számomra. Arra is ügyeltek, hogy a kultúra- és civilizációváltás ne érjen sokkszerűen, ezért az első két napot Timothy testvér vendégeként töltöttem Port Vilában, a fővárosban. Pénteken az egész nagycsaláddal beül-

tünk egy motorcsónakba és átmertünk Moso szigetére, ahol Timothy nagybátyja, az öreg Paltie felszentelésre váró imaházat épített a sziget falujának. A táj mesés volt, turizmusi reklámlapkára való: az erős zöld trópusi erdő, melynek fái ágait a Csendes-óceán vizébe lengetik, árnyaik alatt kigyózik a part fehér homokja, néhol a part kiszélesedik, ahol megpihenhetnek a környék halászaik kis – kezdetleges, de nagyon bájos csónakjai. Azon túl az óceán áttetsző kékjén sziklazátványok tükröznek át, vagy távolabb a víz a sziklák lábát mossa, míg a parton a kigyózó törzsű kókuszpálma lombjai közül kis, száraz levelekkel borított bambuszkunyhók

kandikálnak ki, és az egész növényzetet kihívó színekben pompázó, illatos virágok sokasága, orchidea- és liliomerdők tarkítják. Sem autók, sem por, semmilyen zaj nem emlékezteti az embert a civilizáció létezésére. Csak a madarak éneke hallszik, az őslakosok élénk hangú kiáltásai, és a távolból, a csaliton túl egy-egy éles hang valami soha nem hallott nyelvű éneke refrénjének kitaró dúdolása, melyet időnként megszakít a Csendes-óceán hullámainak zaja.

Az imaház látványa teljesen megdöbbentett: nem más, mint zöldre festett bádoglemezekből épített barakk, a padok kezdetleges, kérgüktől lehántott fatörzsekből készültek, nincs rajta ab-

lak, hanem csak üresen hagyott részek, amitől az ember kint érz magát a természetben. Nagyon büszkék voltak az imaházukra. Eddig minden építmény a szigeten található anyagokból készült, bambusz nádából főként, így egy pár év után ezeket a kunyhókat gyakorlatilag újra kellett építeni, míg az imaház bádogból, értékesebb, jóval drágább anyagból épült, ezért sokkal tartósabb. A jó öreg Paltie örömmel meséli: Bár cukorbeteg vagyok és áprilisban le kellett, hogy vágják a bal kezemet, de örülök, hogy miután átestem a műtéten, sikerült felépítenem az imaházat, hálám jeléül azért, hogy Isten olyan jó hozzám. Ajándékot akartam készíteni neki, mert meghosszabbította az életem, jól érzem magam és dicsőíthetem Őt.

Könnyekre fakadtam, olyan öröm élt ezekben az embereknél. Tudtam, hogy Vanuatuban az emberek boldogok, pozitívan viszonyulnak az élethez, olvastam a statisztikákat, melyek alapján a New York Times levonta a következtetést, hogy 2006-ban és 2007-ben is a vanuatui lakosok bizonyultak a világ legboldogabb népének; az itteniek karikázták be a legtöbb okot az öröme. Most azonban nem csak elméletben

láttam a boldogságot megnyilatkozni. Úgy fogadtak maguk közé, mint egy régi, világosabb bőrű családtagot. A gyerekek simgották a hosszú hajam, azt mondták, hogy milyen puha, ez új volt számukra, kíváncsian nézték a bőrömet, amikor felfedeztek rajta egy anyajegyet, nevettek, ahogyan a torkukon kifért, hiszen az ő sötét bőrkön nincs ilyesmi. Az üres bungalóban aludtunk mindannyian, földre terített gyékényen. Igaz, nekem adtak egy vékony szivacsmatracot; nem alhatsz úgy, mint mi, mondta Shelly anyja, ez túl kemény neked.

Miközben Paltie az életéről mesél (tanító és utazó misszionárius volt), felesége, az idős Letty betakar-ta a laplapot (hagyományos étel, melyet kenyér helyett fogyasztanak, az íze olyan, mint a tejbegrízé, ragacsos, soha nem tudtam jóízűen lenyelni); óriási banánlevelekbe csomagolta, hogy az izzó kövek közé tegye. Ez volt az étel másnapra, megsült anélkül, hogy később hűtőben kellene tárolni, nehogy elromoljon. Nem volt könnyű főzni szombatra, mert túl meleg volt ahhoz, hogy az étel ne romoljon meg, de a maniókából és kókusztejből készült laplap gond nélkül állt.

Éppen naplemente volt, amikor első alkalommal összegyűltünk mindannyian a barakk-imaházban. Néhány nap múlva rájöttem, mennyire elegáns volt azok mellett, ahol egyéb alkalommal vettem részt istentiszteleteken, s ahol a földön, gyékényen ültünk; itt voltak padok, még ha kezdetlegesek is, és ez már nagy előrelépést jelentett a civilizáció felé. Vanuatuban, mivel trópusi övezetben van, valójában nincs alkony. Amikor a nap eltűnik a látóhatár mögött, néhány percen belül sötét lesz. Pontban 6 órakor – és ez egész évben így van – a zöld tücsök fülsüketítő éneklésbe kezd, ezermillió hang hasít a légtérbe mindenfelől, mintha egy zenedobozban volnál; a koncert pontosan tizenöt percet tart, míg beesteledik. E néhány perc után beáll a teljes sötétség, a lámpák meggyúlnak a kis ima-

házban. Az emberek zseblámpáikat hordanak magukkal, így hát rövidesen nekem is be kellett szerezniem egyet arra az időre, míg itt tartózkodom. Amikor a zöld tücsök befejezték a hangversenyt, a testvéreim elkezdtek énekelni az Úr napjának szent kezdete alkalmából. Sokat és hosszan énekeltek, egyes énekeket ismertem, de lenyűgözve hallgattam. Ugyanaz az éles tücsökhang volt, szívből jövő, mely belehasított az éjszakába, messze az óceán fölött. Körülöttem mindenhol lányok, férfiak teljes torokból énekeltek, az éneklés forró vágyával, én pedig csak márvánnyá meredve hallgattam őket. Arcukat egy-egy pillanatra megvilágította a tévedésből arra irányított elemlámpa fénye, különben sötét volt, meleg pára, a Csendes-óceán alig húsz méterre a hátunk mögött hullámzott, szellő fűjdogált az óriási kókuszpálma ágai között, és az éneklés olyanok voltak, mint hangos villámok egyszólamú zenéje. Hogyan lehet nem szeretni ilyen embereket, hogyne éreznéd megalázva magad, ha a luxusgyülekezetre gondolsz, ahol a zenei teljesítmény fontosabb a dicséretnél? Az volt az első péntek estém Vanuatuban, és bizonytalán mondhatom, hogy az Úr ott járt közöttünk, időnként megérintette a fejünket, és mintha azt mondta volna azoknak a fekete arcoknak, azoknak az egyszerű és iskolázatlan elméjű embereknek, akik a falu kunyhóiban laktak: jól vagyon, jó és hű szolgálom, kevesen voltak hű, de én nagy dolgot készítem számodra, amire nem is számíthat, egy örökkévaló örömet!

Sok leckét fogok megtanulni Vanuatuban. Uram, ne engedd pihenni az elmémet, tarts nyitva szemem, hogy meglássak és megtanuljak minden értékes leckét, mert végül már azt sem lehet tudni, hogy ki kit segít: én őket vagy ők engem. ■ (folytatása következik)

Dogmatikus levél Mózes könyörgéséről

dr. IACOB COMAN, lelkész és teológus

Kedves olvasó,

Sokan vagyunk, akik szeretnénk írni neked valamit, és olyan kevesen vagyunk, akik szeretnénk, hogy valaki legyél.

E levél soraiban szeretnénk valami újat mondani neked rólad és Istenedről, rólad és a te népedről. Nem a kocka döntötte el születésedet vagy azt, hogy ehhez az egyházhhoz tartozz. Ehhez a néphez való tartozásodat az a szeretet szabta meg, amelyben víz és vér vegyesen folyt a Megváltó oldalából, majd aláfolyt azok szuronyain, akiknek megváltásáért jött, de akik inkább gyilkoltak... Ugyanazt a szuronyt tartjuk mi is ma kezünkben a Megváltó Krisztus teste mellett. Vére folyik felénk, de nem azért, hogy beszennyezzen, hanem hogy megtisztítson; nem azért, hogy elítéljen, hanem hogy felszabadítson, nem azért, hogy világbirodalmi erőt és tekintélyt biztosítson, hanem hogy a Vőlegényt ajándékozza nekünk, aki nemsokára megjelenik az égből. Állj meg egy kicsit, és nézd a vért, amely még folyik.

Az egyik ószövetségi portré, amellyel Jézus szívesen azonosította magát, Mózes, a világ legszelídebb embere volt (4Móz 12:3). Nem valahol a pusztába, ahol a tekintet reménytelenül beleütközik a látóhatárba, hanem a mennyei szentélyben ismétli Jézus, a szeretet embere és a szerető

Isten közbenjáró könnyek kíséretében ezt az imát:
.....Hogyha mind egyig elveszted e népet, így szólanak majd e népek, amelyek hallották a te híredet, mondván: Mivelhogy,

nem vihette be az Úr e népet a földre, amely felől megesküdött

nékik, azért öldöste le őket a pusztában. Most azért hadd magasztaltassék fel az Úrnak ereje, amiképen szólottál..." (4Móz 14:15-17).

Ezekben a gondolatokban négy hangsúlyosan tantétel-erejű kijelentés nyilvánul meg, és soha nem lehet őket megváltoztatni. Ezek Isten „testéből” valók, Isten létezésének kifejezői. Ennélfogva Jézus Krisztus elismétli imáját, amit Mózesnek adott a vad engedetlenség és hitetlenség napján, és újra elmondja napjainkban.

Isten ereje

Nézzünk meg kettőt a fentebbi ima kijelentéseiből: „...Hogyha mind egyig elveszted e népet...” Más szavakkal, Te elveszítheted, megsemmisítheted, semmivé teheted létét, Uram, te mindenható vagy. „Most azért hadd magasztaltassék fel az Úrnak ereje...” - azaz Te megőrizheted, megvédheted, örökké tartóvá teheted létezését, te Uram, mindenható vagy.

Az öregedés és halál érzésével ránk törő kétségbeesés a győzelem lehetősége nélkül ütközik bele Isten erejének kőfalába, és vereséget szenved. Isten megteheti, Ő képes rá. Tekintélye által „élünk, mozgunk és vagyunk” (Csel 17:28).

Amikor a tizenkét kémből tíz a pillanat hatása alatt állott és gyengítette a megígért országról alkotott képet a pillanatnyi életért, amikor az ésszerűség és józanság próbáját kiálló érvek Istent hirdették, de nem mint olyat, akinek hatalma van, akkor „Valaki, aki sokkalta hatalmasabb, megnyilatkozott előttük...” (Ellen White, *Pátriárkák és próféták*, 396). A pusztai zűrzavar fölött meglátott Isten ereje.

A 21. század társadalmában igencsak idejét múlta a 10:2 arány. Valamennyi érv azt támasztja alá, amik vagyunk.

.....Hogyha mind egyig elveszted e népet, így szólnak majd e népek, amelyek hallották a te híredet, mondván: Mivelhogy nem vihette be az Úr e népet a földre, amely felől megesküdtök nekik, azért öldöste le őket a pusztában. Most azért hadd magasztaltassék fel az Úrnak ereje, amiképpen szólottál..." (4Móz 14:15-17).

Az örökkévalóság álma meggyengül a tudományos hódítások vagy rejtélyesnek tűnő képzelgések javára, a menny elhomályosul a könnyelmű erkölcs és a pillanatkiélése előtt, az Isten országába vetett hitet pedig akadémiai és tudományos címkék helyettesítik. Olyan korban élünk, amikor ebben a káoszban Valaki hatalmasabb fog felemelkedni.

Az Atya Isten előtt ma is úgy, mint hajdan, Krisztus nem az emberi veszendőségre vagy tudományos bonyolultságra, hanem Isten erejére hivatkozik. Ezt sose lehet térdre kényszeríteni. A bűnbocsánatot és üdvösségünket Isten mindenhatósága alapján nyerjük el. Erejét arra fordítja, hogy üdvözítsen bennünket. Ennek a szeretetnek a kicsúcsosodását a történelem végén fogjuk látni, amikor „Isten éjfélkor fogja megmutatni hatalmát népe megszabadításáért... A szentek ünnepélyes örömmel tekintenek fel szabadulásuk jelére" (Ellen White, *A nagy küzdelem*, 557).

Isten becsülete

Az említett imának egy másik kijelentését vizsgálva azt látjuk, hogy Isten becsületének kérdése a változhatatlan értékekkel forrt össze; becsülete a mennyei zsinat döntése, a legfelsőbb fokon kinyilatkoztatott tantétel. „...így szólnak majd e népek, amelyek hallották a te híredet, mondván: Mivelhogy nem vihette be az Úr e népet a földre, amely felől megesküdtök nekik, azért öldöste le őket a pusztában.” Az imának ez a része zseniálisként mutatja be Istent. Engedi magát olyan helyzetben hozni, amely arra világít rá: Őt érdekli a mi véleményünk is, sőt még a törvénytelenek véleménye is. A becsület Istene Ő, aki nemes és tiszteletre méltó. Jelenlétében az emberek

a tiszteletre méltóságra vágnak. Nem azért mentett meg, hogy lealjasítson; megmentésünk nem olyan, mint a büszke ember mozdulata, amellyel pénzt hajít a koldus kalapjába. Az örökéletet Ő nem megalázón hajítja a halandó lelkébe. Isten tiszteletre méltó. Igazi nemesként leveti Fia tiszteletének ruháját, és felöltözteti vele a tiszteletre legméltatlabbakat. Isten nem bizonytalanodik el, amikor felemel minket. Amikor lehajol hozzánk, szeretetből teszi, és ezt az érzést bőséggel megosztja velünk.

A mennyei szeretetből született adventista népnek meg kell értenie, hogy Istent érdekli az emberek Róla alkotott véleménye, s ez a meglátás létünkben és tetteinkben fakad. Isten pozitívan reagál Krisztus főpapi imájára, és megörvendeztet kegyelmével, amely tiszteletének (hírnevének) meghosszabításaként árad ránk, rajtunk keresztül pedig a világra. A nemesség kötelez! „Avagy... nem tudod, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít?” (Róm 2:4 u.r.). Az én életem, az ő népe részeként, Isten tisztességének megtestesülése kell hogy legyen az emberek között, vagyis ezekben az agyagedényekben kell nekünk viselnünk Isten becsületét / tisztességét.

Isten esküje

Isten változhatatlanságának tanítása képezi az Ő legvitatottabb vonásainak egyikét. Az ember annyira megátalkodottá és bűnössé vált, hogy ha Isten eldönti, hogy megbocsát neki, az ember úgy érzi, hogy megzavarták. Ez a reakció, amely a megtéréstől idegen, még Isten bizonyos kiválasztott embereit is meghódította; jusson csak eszünkbe Jónás, amikor Isten kész volt megbocsátani Ninivének.

A teológiai didaktika fölött álló Isten nem változtatja meg esküjét. Ő az egyetlen hű és hűséges. A Szentlélek készletlen Mózeset, hogy ne felejtse el: Kánaán volt az Isten által esküvel nekik ígért föld. Ezt az esküt Krisztus vérével újította meg, és ma nem csak megemlékezhetünk, de láthatjuk is: „Mi pedig az Úrnak dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk, dicsőségről dicsőségre, úgy mint az Úrnak Lelkétől” (2Kor 3:18).

KÖZTEM

ÉS
KÖZTÜNK

DANIEL CHIRILEANU

Mindig alulról tekintek fel a fiatalokra. Nem ki-sebbségi érzésről van szó – egyszerűen onnan lehet a legjobban rájuk látni. Nem vagyok érzéketlen a szeszélyeik vagy „vagánykodásaik” láttán, nem hagy hidegen, ha szavak nélkül is éreztetik velem, hogy le vagyok maradva, hogy ómodi vagyok, hogy nem értem a Messengeren beszélt nyelvet, vagy nem vagyok bejelentkezve a Twitter-re. Nem!

Ezek mind belém szűrődő kések, amelyeket nem is húzok ki a sebből, nehogy hamarabb elvérezzek. De amikor megszűnök érezni, csupán azt érzélem, hogy érdemes. Soha nem bántam meg, hogy hallgattam egy dacos kamasz előtt; soha nem sírtam afeletti bosszúságomban, hogy úgy tettem, mint aki nem vesz észre semmit; mindig azt képzelem, hogy akit ma reménytelennek látok, holnap hosszú válhat.

Velük kapcsolatosan az a kihívás számomra, hogy legalább kis mértékben sikerüljön hasznos lenni nekik. Azért, mert ők nem panaszkodnak kétségbeesve, nem kérnek fellebbezést a törvényszéktől, nem küldenek ki büntetést. Amikor a közelükben vagy, csak remélni tudod, hogy esetleg észreveszik a szánakozó könnyeket, hogy meghallják az imát kísérő sóhaját, hogy a testvérül fogadás óhajaként könyvelik el azt, hogy a nyomukban vagy.

Egyfajta jutalom, ha olyan szülőkel találkozol, akik szerint te fontos vagy csemetéik számára, akik értékelik a gyermekükért mondott imádat, és nem bánják ha megszólítod te is a gyerekeiket, mert úgy érzik, téled jobban elfogadják.

Egyáltalán nem túloz a zsoltáros amikor így fogalmaz: „...hajnalpír méhéből leszen ifjaidnak harmatja” (Zsolt 110:3). A harmatot legtöbbször csak érezzük, nem látjuk. Az életteleniséget

hozó dértől eltérően, a harmat nem láttatja magát, de felébreszt a cseppjeivel, üdeségében tisztán csillan a szín, és mintha valamit ígér.

Olyanok számunkra az ifjak és a gyerekek, akár egy csodatükör, amelyben visszanezethetjük a múltunkat. Bele-nézel ebbe a tükörbe, és azt látod benne, hogy a te szülötted a legszebb a világon. Ettől megdermedhet a szíved, mint a mesebeli mostohának, de megtörténhet az is, hogy beleolvadsz abba, ami te már soha nem lehetsz.

Sajnos, bolygónk rosszul húzott barázdáján nem lehet nagy valamit tenni a fiatalokért. Abból pedig, amit mégis lehetne, mi, felnőttek, a tanácsokat, megjegyzéseket, bírálgatást, szigorú felméréseket és a kötelességek kiosztását választjuk leginkább.

A valóságban létezik még sok más lehetőség is: az ima, az elfogadás, a készség, hogy tanuljunk tőlük, a lelkesedés, a sebezhetőség, az elhatározás, hogy megkockáztatjuk átengedni nekik a kormányt anélkül, hogy kiugornánk a csónakból, a beleegyezés, az árnyékból működő gondoskodás.

Nem hiszem, hogy létezik érdeme-sebb feladat mint az, hogy életteddel bár egy talpalatnyi, egy másodpercnyi utat építs nekik, a serdülőknak. Egészen biztos, hogy Isten nem zárja be a kapukat addig, míg össze nem rakja majd utcakövekké hullott életedet. S ha újra egész leszek, belépek a Városba.

**A remény születése –
hálaáldozat**

Érdekes ötlet volt a téli ünnepek előtt kimerészkedni az utcára egy programsorozattal, az adventista tömegtájékoztató eszközök kíséretében. Olyankor, amikor az embereket az ünnepi előkészületek

űzik, az utca, az üzletek vagy más közterek a legjobb hely arra, hogy észrevétesd magad.

Ez a terv kitartó imára, de aggodásra is okot adott. Úgy is mondhatnám, hogy ekkor ébredtem rá a valóságra. Az Unió ifjúsági ügyosztálya jelenleg két embert jelent: Cristina Neagu-t és engem. Keservesen megtapasztaltuk, mit jelent mások jóindulatától függni teljesen. Tulajdonképpen, ezt a leckét kezdem-végzem egy év óta.

Isten azonban, Aki a próbát engedi, megadja a kimenekedést is. Megindította néhány fiatal és vezető beosztású ember szívét. Az első segélyjelzés a Bánsági Egyházterület Ifjúsági Ügyosztályától érkezett. A tizennyolc fiatalból álló csapat megígérte, hogy különleges előadást tart, és Ionel Indricău vezetése alatt ettől többet valósítottak meg. A program első, zsúfolt napján az olteni csapat adta me a hangot és a légkört. Őket Florin Răduț lelkész és Augustin Angheluță irányította. Részvételük jó benyomást hagyott. Kedden Pitești-ről érkeztek fiatalok, őket pedig egy elragadó gyerekcsoport követte, Danubian Modoran lelkéssel az élen. Danubian érdeme az is, hogy igazi

állatok vették körül a felállított jászlat. Ugyancsak a keddi program része volt a bukaresti AMiCUS diákegylet fellépése is. Reményteljes üzenetet hagytak a járókelők szívében.

Szerdán, amikor a legteljettebb napunk volt, a Piatra Neamț-i harangkórus örvendeztetett meg Geanina és Emanuel Sălăgean vezetése alatt. Őket nézve megerősödött a meggyőződésünk, hogy egy napon olyanok leszünk mi is, mint az angyalok.

S hogy még jobban higgyünk ebben, segített a *Flori și Stele* gyerekkórus, amely teljes koncertet adott elő. Igazi ünnepi ajándék volt ez a hallgatónak, maga az alkalom is ünnep lévén.

A program utolsó napján, csütörtökön, a Matca-beli fiatalok vetették be talentumaikat Isten szolgálatába. Alisa Istrate foglalkozik az ottani harangkórossal. Úgy tűnt, hogy megnyílt az ég, és abba az időbe képzeltek bele magunkat, amikor majd valamennyien, öregség jele nélkül, tiszta hangon fogjuk dicsőíteni Üdvözítőnket.

És azért, hogy el ne felejtsem, milyen nagyszerű helyet választott az Úr szülőföldemül, a moldovai, lelkes ifjak is részt vállaltak a programban. Mivel a díszletek felállításában is ők segítettek, velünk voltak péntektől következő csütörtökig, tehát elejétől végéig kitarítottak. Hálás köszönetet mondunk a romani fiataloknak, vezetőjüknek, Dorin Harabagiunak és Sergiu Macovei lelkésznek. Az említett fiatalok megjelenítették a Jó Hír üzenetét, és estéről estére lankadatlan beleéléssel adták elő. Sergiu Macovei hibátlanul végezte a ráeső, általános szervezői feladatokat.

A *Megváltó Születése* nevű eseményt különös adottsággal szervezték meg a bákói, Speranța gyülekezetbeli, valamint a tiszai barátaim. Teljes szívvel átéreztem, mit jelent önzetlenül adni. Köszönök mindent Atomei Mirela-

nak és Rubennek, Viorel Dascălunak, Dragoș Apostolnak, Dorin Cristeanak és Eugen Papaghiucnak. Nagyon fontos az a tudat, hogy van valaki, akire mindig számíthatsz. A felsorolás végére Alinát, Robertet și Gabit hagytam. Köszönet nekik is. A közösség részéről pedig hadd mondjuk el újra a bukaresti adventista líceumnak, hogy „Köszönjük!” Ők szállásoltak el és terítettek asztalt, jószívvel.

Mivel a magam és a Cristina nevében írok, azt hiszem, hálával tartozunk a Dél-Erdélyi Egyházterület ifjainak is, akik maguk is felkészültek, de az én igen sajnálatos tervezési hibám miatt vissza kellett mondanunk a részvételüket. Mindenképpen, amit tettek, olyan teljesnek tekinthető, mint Ábrahám áldozata, és úgy értékeltük mi is, Isten is, mintha véghez vitték volna. Ezért tiszta szívből köszönjük nekik.

Befejezésül elmondhatjuk, hogy a *Remény születése* program hatására újjászületett bennünk is a meggyőződés, hogy a kihívások annyit érnek, amennyit mi válaszként beléjük fektetünk. ■

Március 5–13: A megállás esélye

Kedves szülők,

Az ifjúsági imahéten (március 5–13) igazán helyénvaló alkalom lehet, hogy odahaza, míg gyermekeink imaórán vannak, hatvan percre leállítsuk az idő múlását. Álljunk meg munkánkban, imádkozzunk értük és magunkért. Lehet, hogy az ifjak legfontosabb változását a szülők változása jelenti. Kérjünk tapintatot, türelmet, elfogadást, készséget meghallgatásukra. Ez a hét a pihenő, a megállás hete lehet számunkra, és kilövő pálya számunkra. A lényeg az, hogy ne veszítsük szem elől.

A Fiatalok Evangéliumának Hete

Az elmúlt nyáron, Craiovához közel valahol, egy fiatal lány ezt mondta: Nem adhatok könyveket, mert engem mindenki ismer. Akkor nem szóltam semmit. De a legtöbb könyvet éppen ő osztotta szét a helységben, és éppen azoknak, akik ismerték és akiket hamarabb megszólított, mint ahogyan mi szóba állhattunk volna velük. A következtetés: Ne hidd azt, amit mond egy ifjú, hanem csak azt, amit tesz.

Kedves fiatalok, van egy ötletünk. Ha már úgyis együtt leszünk estéről estére az imahéten, és ha a lelkészek közöttünk (köztetek) lesznek, ha a vezetők megállnak rohanásukból és társulnak hozzánk, mi lenne, ha meghívnanak azokat is, akik ismernek minket? Hívjuk meg osztálytársainkat, barátainkat, ismerőseinket, akikkel a messengeren csevegünk. Milyen lenne, ha a barátság és jó szándék kedvéért egyszerűen meghívnanak őket, kihívásként egy fiatal vagy egy gyerek részére? Mit veszítenénk, ha az imalístára mindenki felírna egy nevet, akiért többet szeretne tenni? Ki haragudna meg, ha gyülekezetembe elkísérnék valakit azzal a céllal, hogy egy kis csendet és reményt ajánljak fel számára?

Mindez lehetséges, ugye?

Vannak különlegesebb lehetőségek is. Az imaheti estéken kívül előadások és titeket érdeklő témák is elő vannak készítve. Csupán imádkoznotok kell és kialakítanotok egy csoportot, amely előadja az anyagot, vagy egy személyt választanotok, aki levezeti a programot. Habár nem túl szembeötlő, mégis igaz, hogy a fiatalok többet keresnek, mint a kor kiábrándító dolgait. Isten azt kérdi, látunk-akarunk és teszünk-e valamit, és ha engedjük-e, hogy rajtunk keresztül megérintse az ifjakat.

Teljes bizalom

NOREL IACOB, lelkész

Ha lelkeség szempontjából vizsgáljuk bolygónk életét, látható, hogy mialatt a keleti vallások tért hódítanak, a kereszténység ádáz harcot vív a szekularizmussal (ami általánosságban társadalmi szinten jelenti a vallás hanyatlását, és gyakran a modernség jelenségével társul).

2000-ben a világ népességének egyharmada, tehát körülbelül 2 milliárd ember vallotta magát kereszténynek. A keresztény népesség növekedése azonban a múlt században kisebb arányú volt, mint a bolygó népességének növekedése. Ha tehát 1900-ban a föld 34,5 százaléka volt keresztény, 2000-ben már 33 százalékra csökkent az arány. Az 1,5 százaléknyi különbség közel 90 millió embert jelent.

A gazdaságilag legvirágzóbb, katonai és politikai szempontból pedig a legerősebb országokat magába foglaló nyugati világot érinti a leginkább a szekularizáció folyamata. Miközben Afrikában tízmillióról 360 millióra nőtt a keresztények száma 1900 és 2000 között, a nyugati kereszténység nyilvánvaló hanyatlást tapasztalt a hívek száma terén. A 20. század elején az európaiak 94,5 százaléka volt keresztény, ám száz évvel később az arány 76,8 százalékra esett vissza. A nem keresztény népesség többségét felekezet nélküli vagy ateista személyek – azaz az európai lakosság 17,8 százaléka) alkotja. Észak-Amerikában a kilencvenes években közel 300

A modern embernek az istenséghez való viszonyulását már 1962-ben így látta egy amerikai drámaíró:

Gedeon: Uram, engedj elmenni.

Az angyal: Engedjelek el: vajon mit jelent ez?

Gedeon: nincs Istentől való elszakadás. Én valós vagyok, és létezem. Nem tagadhatod, hogy vagyok. Szinte tapinthatóan állok előtted, ugyanolyan igazán, mint egy szikla, ami nagyon észlelhetően szemtől szembe áll veled.

Gedeon: Igen, Uram. Látlak és hallak. Éppen azért kérlek, én Uram, eredj el előlem, ne lepeld le előttem jelenlétedet, hogy majd mond-hassam: Isten egy álom, egy név, egy eszmény, nem valami valóság.

Az angyal: De hát én valóságos vagyok.

Gedeon: Én azt szeretném állítani, hogy nem vagy.

ezer emberrel több mondott le a kereszténységről évente, mint amennyien beléptek az egyházba.

A szekularizáció visszahatásaként észlelhető egy új életfilozófia, amelynek két alapvető következménye: az erkölcs hanyatlása és a vallásgyakorlattal szembeni érdektelenség.

Az Értelem kora

1793. november 9-e, Párizs. A Notre Dame katedrális az Ész istennőjének szentelték oda. Egy új kor, az Értelem kora. Ettől fogva a szabad emberi értelem, és nem a kinyilatkoztatott val-

lás biztosította a válaszokat az ember alapvető kérdéseire. Ma már autonóm erkölccsel szembesül a kinyilatkoztatás, és hatásait észlelhetjük az erkölcs (nélküliség) területén.

Bárkivel előfordulhat

Könnyű észrevenni, hogy manapság a cinikusság egyre jobban terjed. Az emberek egyre kiábrándultabbak és borúlátóbbak a jövő tekintetében. Nem akarunk többé harcolni, csak változtatni, és ismét változtatni. Egyes források szerint a föld lakosságának legalább fele cinikus. A cinikusok pe-

Egy csodálatos nap végéhez értek, egy olyan kiránduláséhoz, amelyben minden tökéletes volt. Az apa a kormány mögött már mérlegelte a nyereséget: a szállás és az étel különösen jó volt, az időjárás tökéletes, a turisztikai látványosságokat megnézték, pénzt is spóroltak, és semmi kellemetlenség nem érte őket. Egy ideig énekelve utaztak, majd tárgyalni kezdték a legemlékezetesebb pillanatokot. Gyönyörű naplemente örvendeztette meg tekintetüket. Majd egy hosszas dudálás, hirtelen megfordulás és iszonyatos ütközés... Miért?! Miért ilyen vég zárja le a szinte mennyei szépségű időtöltésüket? Induláskor nem felejtkeztek el arról, hogy Istent kérik, oltalmazza őket. Mégis a nap keserűséggel, zűrzavarral, a tehetetlenség érzetével, sőt szinte dühvel fejeződött be.

könnyű meglátni, ezért a *hit* (*bizalom*) címszó alatt sokszor hamis példák keringnek. A hit általában három lényeges formában található meg: értelmi (elfogad bizonyos kijelentéseket), érzelmi (meghódít, ihlet) és tevékeny (konkrét tettekre sarkall). Olyan teljes bizalmat igényel Isten iránt, ami elűzi a félelmet és arra készíti, hogy az Ő jobb tervében bízz. Maga Jézus Krisztus mondta, hogy *minden lehetséges annak, aki hisz* (Mk 9:23). Keserves helyzetekben a legnehezebb az, hogy higgy Isten tervének jobb voltában, s különösen akkor,

Az eseményeket Isten iránítja. Amikor hitünk kezd beleavatkozni az eseményekbe, és kérdőre vonja a Gondviselést: Hogyan akarod ezt véghez vinni? akkor lábunk alól kicsúszik a talaj. (Samuel Rutherford)

ha Ő hallgat. Éppen itt a titok nyitja. Maradj nyugodt, és hidd, hogy Isten a te oldaladon van bármi is történne veled. Amikor ide jutunk az elemzéssel, a következő lépés az lesz, hogy a bizalmunk erősödni fog, hiszen az ismeretünk is jobb. Ezért *keressük az Urat!* (Hós 6:3). ■

dig nem járulnak hozzá a helyzet megjavításához.

Kisebb-nagyobb mértékben mindannyian átéljük már ezt. És még átéljük ezután. A cinikusság nem pusztán a kiabarándulás, az erkölcs és a szabályok elutasításának a megnyilvánulása. Azt hiszem, hogy mindenekelőtt **önvédelmi reakció egy titok előtt**. Miért történik mindez velem? Miért szenvedek én többet, mint a nálamnál gonoszabbak? Miért engedi meg Isten a képmutatónak a jólétet? Miért nem válaszol nekem, amikor bizonyos dolgokat kérek tőle? Miért érzem, hogy egyedül vagyok?

A válság kezelésétől függően egyesek Isten létének tagadásáig juthatnak el a következő séma szerint: arra alapozva, hogy érzéseink és értelmünk

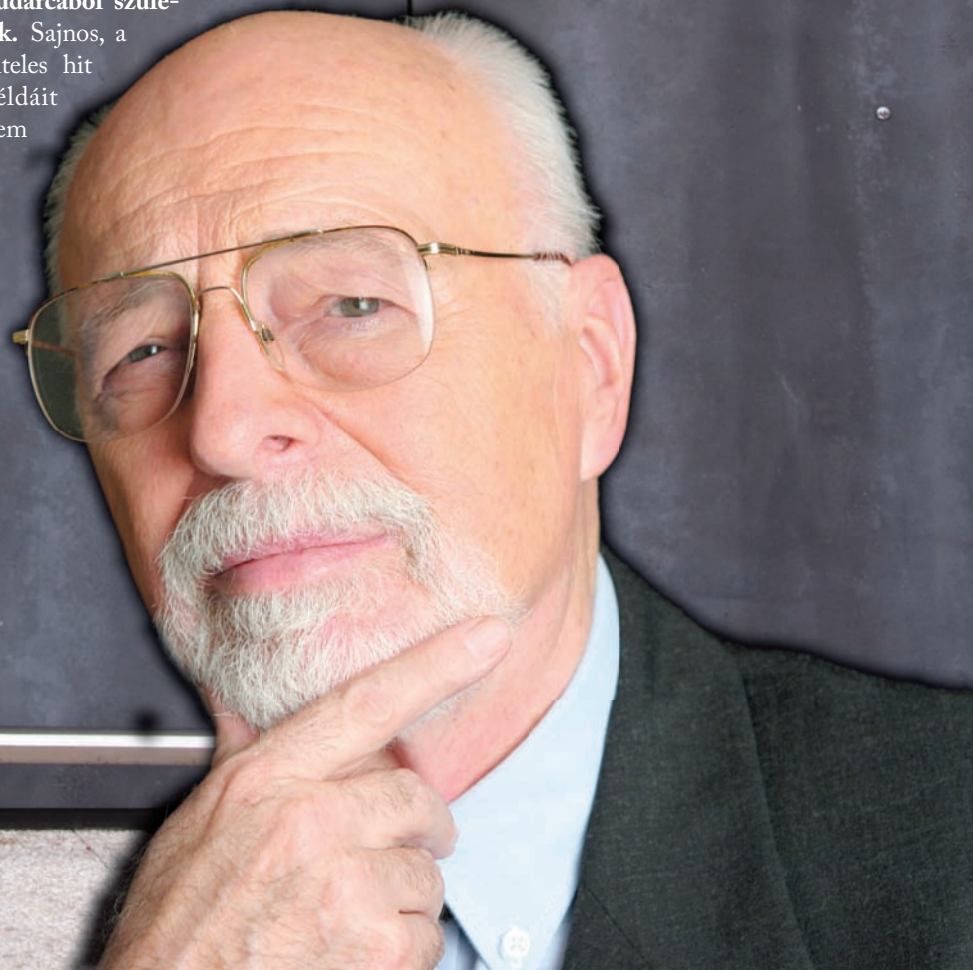
fizikai és lelki eredetűek. Az észlelés, a filozófia és a kapcsolatok terén elváltozások történnek, de ugyanez igaz az egészségre is. A cinikusság megnyilvánulhat a túlélési ösztön felébredésében, amely eléggé igazol bármiféle gondolatot vagy tettet. Jelentheti a szellemi és az érzelmi terület elkábítását olyan kezelés során, amely a közömbösséget (rajtad kívül álló világ értékének tagadását) a gyakorlati szemponttal (a javadat szolgáló dolgok elfogadása) egyesíti.

Teljes bizalom

A cinikusság tehát a nem teljes hit kudarcából születik. Sajnos, a hiteles hit példáit nem

Amikor keserű helyzetbe jutunk, általában az első reakciónk a panaszkodás, a számonkérés, amelyet az a gondolat táplál, hogy nem szolgáltunk rá az esetre, és Istennek nem kellett volna megengednie azt.

nem csal meg (vagyis azt gondolom, hogy nagyon jól tudom és rézem, mi jó számomra), amikor fájdalmat és szenvedést okozó helyzetbe kerülünk (meghaladva az elviselhetőnek vélt mértéket), Isten iránti bizalmunk és ragaszkodásunk meggyengül. A következők nem csak lelkiek, hanem

A salátástál tanítása

ADRIAN MIHALCEA

Bevallom, nagyon szeretem a zöldségeket. Ha össze vannak vegyítve, legtöbbször salátának nevezik. Amikor rájuk nézel, zöld uborkák, piros paradicsomok és rettek, narancs színű sárgarépa színes egyvelegét láthatod. A só bár láthatatlan marad, elengedhetetlen. Időnként a nyers zöldségek mellett döntök, szépen elrendezem a tányéron. Két okom is van erre: az egyik a gyenge választási képességem. A második pedig az, hogy nehezen viselem el a csalódásokat. Nem szeretném, ha a villa lelkes használata során kiderülne, hogy véletlenül szedtem fel valamit. Nem értek a salátákészítéshez, de teljesen tudatlan se vagyok. Ezért még mondom ezt-azt róla.

Az óvoda udvarán levő gimnázium

Néhány évvel ezelőtt egy hozzám hasonló hiten levő személy megkérdezte: Mikor szüntetik meg a gimnáziumot? A kérdés elképesztett, de visszszakérdeztem: Miért szüntessük meg? - Hát, mire jó?

Keresgélni kezdtem a bukaresti adventista líceum fennállásának emlékei között. Nagyon szerettem volna beszélni az illetőnek az iskola missziójáról, amely Isten Igéjére alapozó nevelést akar biztosítani. Azonban eszembe jutott Peter Sacks tapasztalata; az újságírásról mondott le a tanítás kedvéért. A lakónegyed gimnáziumának egyik osztálytermében nagy döbbenet érte, amiről így ír: *„Fiatal lányokat látam, akik teljes igyekezetükkel azon voltak, hogy úgy nézzenek ki, mint valami fotómodellek, dúsán omló hajjal és nagy ajkakkal. Simléderes sapkájukat megfordítva, a hátsó sorokban szétszóródva a fiúk ültek. Székükbe süppedten ültek, és megvetően meg unottan bámultak rám, mintha azt mondták volna: Kit érdekel,*

*hol dolgoztál, milyen tapasztalatod van, és mit tudsz? Mondj valamit, hogy szórakozzunk is.”*¹

Sacks hamarosan megértette, hogy csupán azt várták el tőle: szórakoztassa a diákokat, és kösse le a figyelmüket. Mégis úgy döntött, hogy igazi tanár lesz, anélkül hogy szórakoztató műsorokat tartana. Egy évi tanítás után következett a véglegesítés. A kiértékelő bizottság megmutatta a diákok által kitöltött felmérési íveket. Legtöbbször ezt írták: *Túl szigorú a jegyadásban. Nem szórakoztató.* Peter Sacks tudta, hogy ha a tanítás ideje hasonlítana az óvodai játszóhoz, kitűnő minősítést szerezne.

Így is tett, a bizottság pedig megjutalmazta azért, hogy az elvárásait az átlagos alá engedte.

Sok információ vagy hasznos ismeretek?

Egy időben nem jutottunk hozzá az információkhoz. Most pedig már telítődünk. Igazi gondunk nem a hiány, hanem a lényeges tanítások közlése. Egy keresztény iskola működésének az a célja, hogy bástya legyen a „hamis nevű ismeret” (1Tim 6:20) előtt. Az agy nem salátástál, amiben valaki ismereteket apróz össze.

Ennyi könyv mellett meg kell maradnunk *A Könyv* embereinek. Habár időnként Krisztus bolondjainak tartanak minket, sokkal jobb, mintha a senki

ostobái lennénk. Inkább legyünk csipetnyi „föld sója”, mint ízetlen, elfonnyadt zöldségek.

Őszi rapszódia

Az őszi gyümölcsstermés ideje, a salátazöldségek kimeríthetetlen tárháza, egyszerre mind a tanítás kezdete. Ilyenkor születnek meg a legszebb írások. Olvassunk csak bele Viktória emlékeibe: „Borús szeptemberi nap volt...

A tanítás első napján apró esőcseppek kísérték a bukaresti adventista líceumba vezető úton. Számítógépes kihelyezés nyomán kerültem ebbe az iskolába, de eldöntöttem, hogy akármi is lenne, nem hátrálok meg.

Az otthonomtól távol töltött első két hétben nem fogtam fel a valóságot amiatt, hogy kitörő örömmel nyugtáztam: egyedül járhatok az életben.

Az új valóság két szempontot foglalt magába: a vallás

a szüleimnek örömet szerezni. Nem gondoltam, hogy ebben a kihívásban Isten akart segíteni. Mialatt az osztálytársaim sikereket értek el, én kezdtem Istennel kapcsolatos kérdéseket feltenni. Tudtam, hogy csak egyetlen Isten van, egy alkalommal azonban ima közben megkérdeztem: Uram, ki az igazi Isten? Te, vagy az, akiben az itteni diákok hisznek?

Az volt az érzésem, hogy olyan zsarnok Ő, aki az iskolai eredményeimmel büntet. De olvasni kezdtem a Bibliát, imádkoztam is, úgy ahogy reggelente láttam a szobatársnőimtől.

Hamarosan meglátszott az eredmény is: Isten bölcsességet adott, „nőni” kezdtem, és összeharagtam az osztálytársakkal. Együtt voltunk a nehéz pillanatokban, és együtt örültünk az imák révén. Az a hely, ahol eleinte nem találtam fel magam, összekötő kapocsá vált vágyaim felé, amelyekkel a bukaresti adventista líceum felé indultam korábban, és megkoronázta azokat a tapasztalatokat, amelyeket Isten

készített számomra. Ezek alkotják a megingathatatlan alapot az ezután következő kihívások előtt.”

Hiányos vagy üres elme?

és az oktatás magas szintjét. Más valóságú családból származom, itt viszont legtöbbször hetedik napot ünneplő adventisták. Gyanakvó voltam, de kezdtem megismerni őket a kezdeti belső viták nyomán.

Az első komolyabb döbbenet akkor ért, amikor kisebb jegyeket kezdtem szerezni, mint az általános iskolában. Meg kellett győznöm magamat afelől, hogy tudok remekül tanulni és így

tem meg, miért. Ezt felelte: „Amikor Bukarestbe jöttem, jobb eredményeim voltak, mint osztálytársnőmnek, aki jelenleg az önök iskolájában tanul. Most azonban ő sokkal magasabb szintre jutott, mint én. Aztán az a fajta nevelés, amit itt nyújtanak, szép kapcsolatokat teremt az osztálytársak körében. Az én iskolámban csak olyan kifejezéseket hallok, amelyekről elpirulok, és elegendő van az ilyen mocskoságból. Harmadsorban pedig szeretnék olyan fiatalok közé jutni, akik tudják, mit várnak el az élettől. Amikor bejelentettem, hogy másik iskolába szándékozom átmenni – és megmondtam, hova –, egy tanárnő azt mondta: „Nem vagy egész!” Mosolyogtam, mert azt hiszem, ezt akarta mondani: „Mivel hiányzik valami a fejedből, eriggy, és töltsd meg más iskolában!”

Gasztrónómiai ízlések – avagy nevelési igények

A tél számos kérdést vet fel, köztük a zöldségek árának növekedését is. Olcsóbb megoldások is vannak a szükséges pénz elköltésére. Egy biztos: az ízlés nem vita tárgya! Egyesek a főtt ételt kedvelik, mások a félkész ételeket. Az egészséges élet hívei a gyümölcsöt, gabonát és zöldségeket választják. Csoportosítva fogyasztják, vagy salátaként. Ha nem ábrándítja ki őket az, ami a villájukra kerül, azt jelenti, hogy a saláta jó választás. Viszont nem vagyok biztos abban, hogy hasonló a helyzet a nevelés terén is. Ezért felvetem a kérdést, ha a mostani iskolákban található alábbi keverék hasznos-e a gyerekek részére: egy kis fejlődés, egy kis okkultizmus, néhány magnyi kétely, mindez meghintve szórakozással és relativizmussal. Attól tartok, a gyerekekben nincs eléggé kifejlődve a választási képesség, ezért mindent lenyelnek, amit elébük tálnak. Habár jók a saláták, nem gondoltam volna, hogy ennyire veszélyesek, legalábbis nevelés szempontjából. Még szerencse, hogy figyelmeztetett Viktória és Olga! Ők más megkóstolták a sótlant, az élet sója nélkül – és nem ízlett! ■

1. John Podhoretz, „Id TV: On MTV It's Always Spring Break”, National Review, 2000. október 23. p. 33-34.

VALLÁS, KULTÚRA, CSALÁD

ROMULUS CHELBEGEAN

Három nagy, de egyszerű szó, amely meghatározza létünket anélkül, hogy nagy ügyet csapna belőle. A vallás az Istennel való kapcsolatainkra vonatkozik. A kultúra biztosítja a csoporthoz való tartozás érzését. A család közeli, személyes szinten öleli fel mindkettőt: lelkedbe hozza az istenséget a szeretetnek olyan formájába öltöztetve, amit meghatároz a hely, az idő és a kor társadalmi közege, a körülmények vagy a veled egy fedél alatt élők kifejezett választása.

A kommunista időszak egyik bukaresti adventista lelkészének tipikus családjában nőttem fel, ennél fogva életem első negyven évében eszembe se jutott, hogy nemzetközi egyházhoz tartozom. Fogalmam se volt arról, hogy milyen kihatásai vannak annak, hogy tiszteletre méltó apám, keresztény anyám és szerető húgom volt; arra sem jöttem rá, mit jelent románnak lenni. E három emberi dimenzió – kultusz, kultúra és család – értékének felfedezése csupán akkor kezdődött, amikor a határok megnyíltak és útlevelet, néhány vízumot kaptam, majd utazni kezdtem.

Akkor nem tudtam, hogy a jelen cikkünk témáját képező három kulcsszó olyan, mint egy gyökérről kinövő három fenyő. A három szó nyelvi gyökere a latin *colere* szó, ami ültetést, a föld megművelését, az élő (kert) gondozását jelenti, amelytől életed függ, s elkötelezed magad egy ökörendszer növekedési és fejlődési folyamata mellett, amiért felelősnek érzed magad.

Bibliaolvasóként a gondolat azonnal az eredetekhez száll: Istenhez, emberhez és Édenhez. És ez csak természetes, hiszen a *művelés* ige (latin) gyökeréből kifejlődött három szó nem más, mint a: kultusz, kultúra és család.

Eszedbe jut-e, mikor neveztek utoljára szektásnak vagy egy felekezet (kultusz) tagjának? Abban az időben talán nem tudtunk sokat a kultusz fogalmának hatásairól. A kommunista időben az adventista egyház önkéntesen, kényszermentesen vette magára ezt a nevet.

A **kultusz** (a latin *cultus* szóból) valóban kevésbé ortodox, szokatlan, vallásos jellegű áhítati forma, amit lehetséges, hogy szélsőségen *ápol* (*colere*) valaki egy személy iránt. Itt pedig gondolhatunk akár a személyi kultuszra is.

Másfelelől a **kultúra** egy olyan jellegzetes, egyedi, létfontosságú életmódnak az önkéntes megélése, szándékos fenntartása és szeretetteljes *ápolása*, ami egy bizonyos földrajzi térségben kifejlődött társadalmi csoport jellemzőinek éltetéséhez szükséges. Ha magyarságról van szó, melyek az első szavak, amelyeket hozzá társítasz? Az aranylő buzatáblákat és a szénaillatot? Petőfit és Kossuthot? A Dunát és Erdélyt? Nem tudom, mások hogy vannak vele, de én addig nem tudtam, hogy egy bizonyos kultúrához tartozom, míg szülővárosomból ki nem mozdultam az ország többi részébe is, míg meg nem tanultam egy idegen nyelvet és nem látogattam meg az első európai országokat, de különösen míg át nem repültem az

óceánon és nem töltöttem valamennyi időt külföldön.

Utóbbi vándorlásaid során feltették-e neked a fájdalmas kérdést: *Honnan vagy, testvér? Honnan származol?* Nem azt felelted véletlenül, hogy *Nos, ...-ban születtem, ...-ben házasodtam, majd elköltöztünk ...-ra... Néhány évig ...-ban éltünk, és nyugdíjas éveinket ...-ben szeretnénk eltölteni?*

A harmadik és egyben utolsó jelentése a latin *cultus* szónak a **család**: azt jelenti, hogy otthont alapítasz, otthonban élsz, háztartást alakítasz ki, megszoksz egy bizonyos helyet, érzelmi gyökereket hajtasz egy adott lelki térségben, oda kötödsz, otthonossá válsz ott.

Jutott már eszedbe, hány utazást és költözést, kivándorlást és bevándorlást, gyökértelemné válást és újra gyökeresedést, egyszerűen kultuszváltozást (vallás, kultúra és család) jegyez fel a Szentírás a szent történelem részeként? Lehet, hogy most van az idő a Biblia kulturális szempontú olvasására, amikor mi, román állampolgárok is megkóstoljuk a külföldön tartózkodás keserűes kenyerét.

Egy ideig ebben a rovatban kap helyet ez a fajta meglátás, és egyben választ is keresünk azokra a kérdésekre, amelyeket a kultúra vagy annak megváltoztatása vet fel a globalizáció nyomán a családi élet és az imádat befolyásolása terén. Véleményed, kérdésed vagy javaslatod támadt, esetleg témába vágó tapasztalatod lenne? Oszd meg velünk az alábbi címen: curierul.familiei@gmail.com ■

Hivatalos kapcsolatok és a misszió

DRAGOŞ MUŞAT

Agyermekkor tapasztalata egy egész életre meghatározó lehet, és a megőrzött emlékek befolyásolják döntéseidet. Emlékszem, amikor az egyik szombat a gyülekezetben, ahol felnőttem, olyan furcsa kijelentés hangzott el, amit nehezen tudtam megérteni: „...délután a polgármester meglátogatja gyülekezetünket...”

Úgy nőttem fel, hogy azt hallottam, nem jó kapcsolatban lenni az állami intézmények vezetőivel. Csak jóval később értettem meg néhány dolgot, melyet szeretnék megosztani veletek is.

A. ISTENI MEGBIZATÁS „imádkozzatok az előljárókért” (Róm 14:1-6)

A keresztények feladata tisztelni és segíteni feladatuk teljesítésében azokat, akik Isten engedélyével betöltenek bizonyos tisztségeket. A kereszténynek példát kell mutatnia az engedelmségben, jó polgári lelkületről kell tanúskodnia, ki kell állnia a kisebbségi jogokért, ugyanakkor becsületességéről is bizonyosságot kell tennie. Elődeink példaként állnak előttünk. Milyen lett volna a Szentírás olyan példák nélkül, mint Eszter, József vagy Dániel? Létezik azonban egy határvonal, amelyet a Biblia (Csel 4:19) meghatároz: az Istennek való engedelmség elsőbbséget élvez, amikor az emberi követelmények ellentmondásba kerülnek Isten parancsával.

Felfedezhetjük itt a Közkapcsolatok és Vallásszabadság Osztályának egyik szerepét, éspedig azt, hogy be kell mutatnunk Isten akaratát a hatóságok előtt. Ezáltal helyes és pozitív képet teremthetünk az egyházzal, megtalálva a vezetőkkel való kommunikáció helyes módját.

B. A VEZETŐK EMBEREK, akiknek szükségük van Istenre és az üdvösségre

A magas tisztséget betöltő személyeknek szükségük van szinte emberekre, akik tanácsolhatják őket, beszélnek nekik a jövőről és Istenről. Mit lett volna Nabukodonozorral vagy Dáriussal Dániel tanácsa nélkül? Hány ember pusztult volna el, ha József nem jönendöli meg az éhség esztendeit, és nem raktározta volna el a termést?

Ez a mi küldetésünk is: dolgozzunk, és beszéljünk nekik Isten tervében betöltendő feladatukról és az ebből adódó felelősségről.

A SZABADSÁG VÉDELMEZÉSE

„Isten Igéjének és dolgainak tanulmányozása révén és a szolgálat leckéinek hűségletes elsajátításával fel fognak lépni a törvényhozói gyűléseken, az ítélő termekben vagy a királyi udvarokban olyan férfiak, akik a Királyok Királyának tanúi lesznek” (*Előtted az élet*, 262, románul).

Istennek szüksége van olyan emberekre, akik az Ő tanúi a történelem nehéz időszakaiban. Ellen G. White felszólalt a rabszolgaság ellen, és világos üzenetet közvetített a szabadság és az emberi jogok védelmében. Nem habozott beszélni a vallásos összejöveteleken, amelyek a lelkiismereti szabadságot hangsúlyozták. Törekedett befolyásolni a közvéleményt azáltal, hogy a Szentírással összhangban beszélt az egyház és az állam különválásáról.

Az Adventista Egyház a Közkapcsolatok és Vallásszabadság Osztálya által követi az irányt, amelyet alapítói

megszabtak. Így ebben a békeidőszakban, amikor Isten még visszatartja a háborús szeleket, nyíltan kell beszélnünk és ellene szegülnünk bármilyen visszaélésnek ezen a területen. Tapintattal és udvariasan, ugyanakkor határozottan nevének kell neveznünk ezeket a dolgokat, és amennyire csak lehetséges, meg kell előznünk azokat. Amikor azonban bekövetkeznek a végső események a szabadság korlátozása reményteljes üzenetet fog közvetíteni számunkra, hiszen Urunk vissza fog térni.

C. MUNKAMÓDSZEREK

1. *Egy valódi keresztényi élet*, melyet megalkuvás nélkül és becsülettel élünk Istennel és az emberekkel való kapcsolatunkban, a legjobb képet fogja kialakítani gyülekezeteinkről. Kereszténynek lenni azt jelenti, hogy tisztességes állampolgárok vagyunk, támogatjuk a jó kezdeményezéseket, és befolyásoljuk a szabadság érdekében meghozott döntéseket.

2. *Események megszervezése*, mint amilyen a Tárt Kapuk Napja, mások tetteit értékelő istentiszteletek, különleges társadalmi vonatkozású napok, stb.

3. *Megemlékezés azokról, akik harcoltak a vallási jogok védelméért.*

4. *Szimpóziumok, kerekasztal-megbeszélések, állásfoglalások, sőt a polgári hatóságokhoz intézett kérelmek*, amikor jogainkat sérelem éri.

Következésképpen, a vallásszabadság védelmezése egyházunk missziójának részét képezi, és amikor erre törekszünk, ne feledkezzünk meg Pál apostol tanácsáról: „*Továbbá, atyámfiai, akik csak igazak, akik csak tisztességesek, akik csak igazságosak, akik csak tiszták, akik csak kedvesek, akik csak jó hírűek; ha van valami erény és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok!*” (Fil 4:8). ■

Hiszünk-e még az egészségügyi reformban?

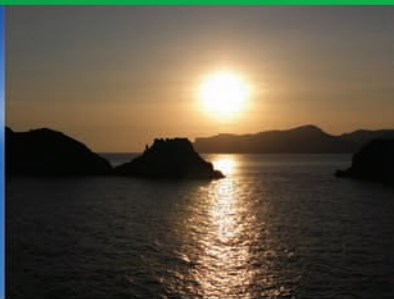
ELENA PRIDIE

Nemrég két idézet keltette fel érdeklődésemet Ellen White írásaiból: *Míg Sátán kiváló orvosnak tünteti fel magát, aki minden kórt meg tud gyógyítani, az általa okozott betegségek és csapások nyomán népes városok kihalt romhalmazzá válnak.*¹

Isten Igéje kijelenti, hogy Sátán csodákat fog tenni. Ő megbetegíti az embereket, aztán hirtelen eltávolítja róluk sátáni erejét. Ekkor úgy fog tűnni, mintha meg-

zetnek, néha éppen az életükkel. Az emberiség egészségével őszintén tördő gondolkodók közül egyre több kezdi komolyan megkérdőjelezni azokat a rendelkezéseket, amelyeket ez a rendszer megkövetel tőlük. Több mint egy százada nyomom követhető, amint a gyógyítás helyét átveszi a betegség menedzselésének egy olyan rendszere, amelyben csak a tüneteket kezelik, és a haszon az elsődleges, nem önmagában a betegség kikézelése. Bár a betegsége-

a gyógyszereket jóhiszeműen kegyetlen betegségek (malária vagy fertőzések) gyógyítására használták, a rendszer rájött arra, hogy sokkal kifizetődőbb betegségeket létrehozni, majd utána kezelésükre kitalált termékeket eladni. Ebben a hátborzongató játékban azonban az emberek *csak látszólag gyógyulnak meg*. A gyógyulás nem igazi, csak egy ideig vannak elkendőzve a betegség tünetei, hogy aztán ismét feltörjenek, mivel úgy előnyös, ha rövid

„Tiszta levegő, napfény, mértékletesség, pihenés, mozgás, kiegyensúlyozott táplálkozás,

*gyógyultak volna. Ezek a látszólagos gyógyítások nehéz próba elé fogják állítani a hetednapot ünneplő adventistákat.*²

Olyan részek ezek, amelyek lefestik napjaink helyzetét. A spiritizmusra utalnak, amely csapdájába ejt sokakat. A második idézet rámutat az ellenség egy másik csélfogására is, amit álnokul kieszelt. A legutolsó kijelentés egyenesen megdöbbentő: *Ezek a látszólagos gyógyítások nehéz próba elé fogják állítani a hetednapot ünneplő adventistákat.* Milyen fajta próbáról van szó?

Elámulunk az orvosi világban végbemenő folyamatos változások láttán. Az emberek kábultak, megcsaltak, kuszáltak, és gyakran nagyon drágán fi-

gek többsége megelőzhető, és egészséges életmóddal kezelhető, a kézenfekvő megoldásokat nem hangsúlyozzák, mivel nem gyarapítják a kasszát. Másfelől a média naponta szítja a pánikhangulatot, és arról akar meggyőzni, mennyire betegek vagyunk. A fenti idézetek fényében tényleg elmondható, hogy Sátán megront bármiféle emberi átélést, felbukkanó tünetet, nevet ad az illető megtapasztalásnak és ráfogja, hogy betegség; ezután pedig sietve ugyancsak ő találja fel a gyógymódot, amelyet különféle nevekkkel illet: gyógyszer, oltás, különféle kezelések, s mindezek természetesen a felmagasztalt egészségügyi rendszerbe ágyazva. Habár eleinte

időn belül ismét páciensekké válnak. Mit mond az idézet? *Isten Igéje kijelenti, hogy Sátán csodákat fog tenni. Ő megbetegíti az embereket, aztán hirtelen eltávolítja róluk sátáni erejét. Ekkor úgy fog tűnni, mintha meggyógyultak volna. Ezek a látszólagos gyógyítások nehéz próba elé fogják állítani a hetednapot ünneplő adventistákat.*

Lehetséges, hogy a minden betegséget gyógyítani tudó „nagy orvos” éppen azok által dolgozzon akik az emberek egészségének helyreállítására lettek elhívva? Személyen azt hiszem, hogy igen, és éppen emiatt tartom időszerűnek az idézett részt. Vajon nem hasonló az eljárás vallási téren is?

Az egészség terén óriási a tétje, éppen a mi életünk.

A félreértést elkerülendő, hangsúlyozom: nem kérdőjelezzük meg a jelenlegi egészségügyi rendszer hasznos, életfontosságú és tisztességes eljárásait. Mi lenne velünk műtők, orvosok és lelkiismeretes nővérek nélkül, akik közbeavatkozása sokszor életmentő? Nem tagadhatjuk le bizonyos gyógyszerek vagy szakorvosi eljárások fontosságát. Nem vagyunk beszűkülte elméjűek. De nem engedhetjük meg, hogy a nagy csaló átverjen minket. Kötelességünk odafigyelni az igazi Nagy Orvosra, az Úr Jézus Krisztusra, aki számos intéssel látott el.

Ezek a látszólagos gyógyítások nehezítik a próbát, hogy állítsanak a hetednapot ünneplő adventistákat.

Miért éppen az adventistákat? Mert ők rendelkeznek azzal, amivel mások nem, vagyis amit Ellen White **egészségügyi reform**nak nevezett. Ennek elvei igazi kincset képeznek egyházunk részére. Meg kell különböztetnünk a hamisat a valóditól.

Az egészségügyi reform annak a nagy munkának egy ágazata, amely egy népet kell felkészítsen az Úr eljövételére.

ségügyi reform elveinek elhanyagolása Isten népe számára? Vagy éppen próba lenne? Minden bizonnyal, igen. Ezért az Úr prófétája reszketett népéért.

Hisszük és éljük-e még az egészségügyi reform elveit? Nem lehetséges, hogy sorainkból túl sokan áldozatul esnek a nagy orvosként tetszelgő ellenségnek, és úgynevezett gyógymódjainak állandó fogyasztóivá válnak? A cselezés célja az, hogy teljesen uralma alá hajtja őket, az emberek pedig nincsenek tudatában e nagy veszélynek.

A betegség sohasem jön ok nélkül. Az egészségügyi törvények áthágásával készítenek utat a betegségnek, és tárukat kapnak előtte... A természet törvényeinek megsértése nem marad következmények nélkül.⁴

Az embereket meg kell tanítani arra, hogy a gyógyszerek nem gyógyítanak. Az igaz, hogy néha pillanatnyi enyhülést hoznak, és úgy tűnik, hogy használatuk eredményeként a beteg meggyógyul. Ez azért van így, mert a természetnek van elegendő élettereje a mérge eltávolítására, és a betegség okozta állapot kijavítására. Az egészség helyreáll a gyógyszer ellenére. De a legtöbb esetben a gyógyszer csak megváltoztatja a betegség formáját és helyét. Gyakran úgy tűnik, hogy a szervezet

A természetes gyógymódok használata nagy gondot és erőfeszítést igényel, amire sokan nem hajlandóak. A természet fokozatosan gyógyít és állít helyre... Egészséges test és egészséges lélek lesz azok jutalma, akik szívós kitartással engedelmeskednek törvényeinek.⁷

Nem csak kiváltságunk, de kötelességünk is hirdetni ezeket az elveket. *Tanítanunk kell másokat, hogyan őrizzék meg vagy szerezzék vissza egészségüket... Magának az evangéliumnak a lényege a helyreállítás, a megjobbítás.⁸*

Használjátok azokat a gyógymódokat, amelyet Isten előkészített... Persze, sokkal kényelmesebb gyógyszereket szedni, mint természetes kezeléseket alkalmazni.⁹

Elsődleges kötelességünk Isten iránt, önmagunk és társaink iránt az, hogy engedelmeskedjünk Isten törvényeinek. Ezek közé tartoznak az egészségügyi rendelkezések is.¹⁰

Szem előtt tartva, hogy Sátán támadásának legfőbb célpontja éppen az életünk, én magam hiszem azt, hogy a végidei események során az említett dolgok nagyon észrevehetőek lesznek.

Hiszünk-e még az egészségügyi reformban? Milyen eszközökhöz folyamodunk a betegségek megelőzésében

vízfogyasztás és bizalom az isteni erőben – íme, ezek az igazi gyógymódok.”¹¹

Annyira szorosan kapcsolódik a harmadik angyali üzenethez, mint a jobb kar a testhez. A tízparancsolatot sokan könnyelműen vették... Az emberek nem hághatják át a természet törvényeit a romlott érvágyának és aljas szenvedélyeknek való bódolásuk által anélkül, hogy ne hágnák át Isten törvényét is. Éppen ezért Ő úgy rendelkezett, hogy az egészségügyi reform világossága ragyogjon fölöttünk, hogy megértsük a lényünkbe oltott törvények áthágásának vétkeit.³

Megpróbáltatás az adventisták számára? Mi a megpróbálás? Egy olyan kíséret, amely szeretne eltávolítani vagy elszakítani Istentől és attól, amit Ő jánkra adott. Veszélyt jelent-e az egész-

egy időre legyőzi a mérge hatását, de következményei a szervezetben megmaradnak, és egy későbbi időszakban nagy kárt okoznak.⁵

Tanítsák meg őket az orvosok arra, hogy a gyógyszer nem a gyógyszerekben van, hanem a természetben! A betegség a természet erőfeszítése, amellyel a szervezet igyekszik megszabadulni az egészség törvényeinek áthágása miatt létrejött állapottól. Betegség esetén meg kell állítani, hogy mi a kórokozó. Az egészségre káros körülményeken változtatni kell, a rossz szokásokat el kell hagyni, majd a természetet a tisztátalanságok eltávolításában és a megfelelő állapot helyreállításában támogatni kell.⁶

és kezelésében? Jézus Krisztus az egyedüli Nagy Orvos, aki gyógyulást adhat. A Benne való teljes bizalom és az igazi gyógymódok alkalmazása képezi a legbiztosabb eszközt gyógyulásunkra. Ezért csak Őt keressük! ■

1. *A nagy küzdelem*, 589, eredetiben
2. *God cares*, 144
3. *Sfaturi pentru sănătate*, 22
4. *A nagy Orvos lányomán*. 127, románul.
5. ugyanott.
6. ugyanott, 126
7. *Lucrarea misionară medicală*, 222
8. *Sfaturi pentru sănătate*, 32
9. *Healthful living*, 247, eredetiben
10. *Sfaturi pentru sănătate*, 25
11. *A nagy Orvos lányomán*. 106, románul

folytatás a 13. oldalról

A zsidó nép paradicsomi helyzetét nem a bolygók állása vagy a víz jelenléte a Marson vagy Holdon adta meg, hanem maga Isten esküje. Ebben az esküben semmi sem változik, az Atya Isten hangját, Jézus Krisztus vérét és a Szentlélek elpecsételő munkáját képezi.

Amikor Isten megbocsát vagy éppen megbüntet, nem a változást használja eszközként, hanem megerősíti esküjét; a bőséges isteni szeretetet alkalmazza. Megesküdött, és amire megesküdt, az örökre megmarad. Velem együtt utazó testvérek, akik Isten világa felé tartotok, a mi álmunk Isten esküjére épül. Ennél fogva a csüggedés és a megtéretlen állapot cselekedetei: legyőzött akadályok.

Ennek az Istennek ez a népe

E levél utolsó dogmatikai vonatkozása az élet és halál között álló nép azonosságát és azonosítását tartja szem előtt; azé a népet, amely az igen és a nem, a jöjj és menj között áll. „...Hogyha mind egyig elveszted e népet, így szólanak majd e népek (...): nem vihette be az Ur e népet a földre...” A zsidó nép volt ez a nép, ennek az Istennek a népe, aki előtt Mózes állt. Mégis annyira váratlanok és kiszámíthatatlanok voltak a reagálások, hogy Isten kénytelen volt döntést hozni: minden napért egy-egy év, tehát negyven évig fogtok bolyongani a pusztában bizonytalanul és kimerülve. Amikor Mózes megismertette a néppel az isteni határozatot, dühük siralommá változott. Szerették volna megtenni azt, amit Isten mondott, és meg is tették. Am Isten máskori parancsának teljesítése akkor, amikor nem mondja: nagy engedelmiséget, sőt nyilvánvaló lázadást jelent.

Az adventista nép ez a nép, ezé az Istené, aki előtt Jézus Krisztus áll. Neki nem szükséges dühét siralomra változtatnia. Ennek a népnek át kell változtatnia meghallását hallgatássá (azaz engedelmességgé, a szerk. megj.), a kijelentést tettekké, az unottságot lelkesedéssé. Ennek az Istennek ez a nép nem történelmet ismétel, hanem általa Isten írja a föld-bolygó történelmének befejezését: „Azok arca, akik ezt a népet alkotják, csodálat-

tól, hittől és szeretettől ragyog. Hangjuk győzelmi énekben száll fel: Isten a mi oltalmunk és menedékünk, bizonyos segítség a szükség idején. Azért nem félünk, még ha meg is inogna a föld” (Ellen White, *A nagy küzdelem*, 559). Így kell felelnie ennek a népnek azon a napon, amikor Megváltónk dicsőségben megjelenik.

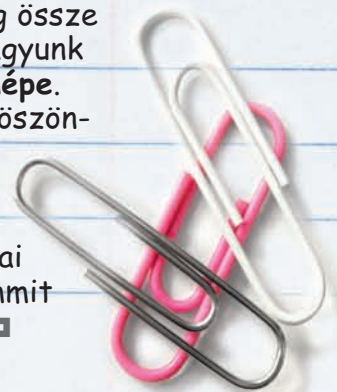
Isten népének létezése dogmatikai valóságként, változtatásnak alá nem vethető tényként jelenik meg Mózes imájában. Krisztus főpapi imájában és szentélybeli közbenjárásában ugyanez a jelenet ismétlődik, de magasabb szinten, és túláradnak e nép létezésének dogmatikai vonatkozásai. Isten semmit sem fog megváltoztatni. Isten az Ígéret földjére viszi mindazokat, akik akarják ezt és érzik, hogy az Atya becsülete kötelezi őket.

Kedves olvasó,

habár még az újév kezdetén vagyunk, a napok a történelem vége felé sietnek. Te ehhez a néphez és ehhez az Istenhez tartozol. Te és én, mi, akikben Isten képmása nemsokára tökéletessé válik, fiatalok, akikben az adrenalin erőteljesen dolgozik a megtérésre és Isten szolgálatában, ne felejtjük el: Krisztus bízik bennünk. Az idősök engedjék meg, hogy a bölcsesség és a tapasztalat ne a ti ellenőrzésetek, hanem a Szentlélek uralma alatt álljon, és így lépjete be a Jordán habzó hullámai közé. Ez a dogmatikai értéke Mózes imájának, és ez képezi a mennyei szentélyben Krisztus közbenjárói imájának a lényegét.

Nem a világ vagy a véletlen uralma alatt, hanem Isten mindenhatóságának rendjében állunk. Isten becsületrendje alatt, az Ő esküje alatt sorakozunk.

Az a kijelentés fog össze minket, hogy mi vagyunk **ez a nép, Isten népe**. Ennek a ténynek köszönhetően annak, aminek látni szeretne Isten, abszolút dogmatikai értéke van, és semmit sem fog változni! ■

Öröme a szolgálatban

LILIANA RADU

Az Úr Jézus kora reggel ment a templomba. Az egész nép összegyűlt, hogy hallgassa Őt (Jn 8:1-11). Hirtelen zajongás támadt: néhány írástudó és farizeus paráznsággal vádolt fiatal nőt ráncigáltak. Előre vonszolták, és előadták vádjukat. A vele vétkező férfit azonban nem hozták magukkal. Vajon miért? A nő másodlagos áldozat volt, a fő-fő célpont Jézus lévén. Azért jöttek a bűnös nővel, hogy ítélkezzenek fölötte, de tulajdonképpen Jézust akarták megvádolni. Mária Magdalénát, a vádlottat éppen az egyik kegyes farizeus csábította el. A nő esélyét az jelentette, hogy Jézus a veszendők és védtelenek megmentéséért és megváltásáért jött.

Miután homokba írta a vádlók bűneit, az Úr kijelentette: „...aki nem bűnös, az vesse rá először a követ.” Valamennyi igazságszolgáltató megszégyenülve távozott.

Ezzel a siralmas elbeszéléssel kezdődik Márta története is. Mária Magdaléna az ő vérszerinti húga. Az Úr megbocsátott Máriának, megmentette őt, de a világ továbbra is pletykálta. Az emberek mindig készek mások bűnének kárhóztatására, és ez alól sajnos, Isten népe sem kivétel.

Az emberi természet olyan, mint a tarló. Csak egy szikrára van szükség, és máris lángol.

Mártának nem volt könnyű végighallgatnia a célozgatásokat, melyek szerint némelyek ördöngösökkel laknak egy fedél alatt. Jézus megszabadította ugyan a hűgát a megszállottságtól, de „jó híre” továbbra is élt.

Betánia közel volt Jeruzsálemhez, és Mártához gyorsan eljutottak a híresz-

telések, hiszen közismert személy volt. Nem kívánta e szóbeszédeket meghallani, de egyesek annyira elszántan törekszenek mások megmérgezésére... Ha látják, hogy egyáltalán nem ízlenek a pletykáik, akkor is csak ömlesztik tovább a másik elé.

Márta sok keserves tapasztalatot ért már meg. Gyerekkorukban egyik a másikat nevelte, hiszen árvák voltak. Lk 10:38-42 verseiben Márta nem helyesen reagált, de Jézus finoman elsimította kirohanását. Figyelmét az elsőbbségekre és az értékekre irányította. Látnivaló volt, hogy Márta kiváló háziasszony, hiszen Jézus jobban érezte magát ott, mint bárhol. Vajon miért? Mert ott nem volt helye az előítéleteknek, pletykáknak vagy koholmányoknak. A dolgokat nevükön nevezték, de béke, nyugalom, öröm és szeretet honolt a házban, Márta pedig az önzetlen szolgálat bajnoka volt.

Egyik napon azonban az öröm kihunyott. Lázár, a bátyjuk, megbetegedett (Jn 11:1-46). Üzentek Jézusnak, jöjjön azonnal, ám az Úr addig késlekedett, míg Lázár meghalt. Ismét a legsúlyosabb csapás érte a házat. Ha nincs a közelben segítség, vagy kétségbeesés, vagy megadod magad. Jézus megakadályozhatta volna a sorscsapást. Miért nem jött idejében? A temetés már négy napja lejárt, és számos zsidó próbálta vigasztalni a nővéreket.

Hirtelen forrongás támadt, a nép pedig a legkedvesebb, a legkívánatosabb és a legreményteljesebb nevet kezdte el suttozni: *Jézus! Jön Jézus!*

Amikor Márta meghallotta, hogy jön Jézus, eléje sietett. Most rajta volt a sor, hogy megdorgálja Jézust, de ép-

pen úgy tette, amint az Úr is korábban; szeretettel és könnyek közt mondta: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg az én testvérem. De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja néked az Isten” (Jn 11: 21-22).

Habár örült Jézus jelenletének, Márta nem számított arra, hogy akkor, ott a legnagyobb csoda menjen végbe testvérén! Jézus kijelentette neki: „Feltámad a te testvéred.”

Márta hitt a feltámadásban, amely a második eljövételkor fog bekövetkezni. Minden kétséget eloszlatandó, Jézus így folytatta: „Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, él. ...Hiszed-é ezt?” „Igen Uram, én hiszem”, válaszolta Márta. Innen származott tehát tisztasága, szorgalma, érdek nélküli szolgálata és öröme. Jézus feltámasztotta Lázárt, és az esemény nagy visszhangot keltett.

Mártát nemsokára Simon házában találhatjuk, annál a farizeusnál, akit Jézus leprából gyógyított meg. Jézus és a tanítványai részére szervezett vendégséggel akarta lefizetni gyógyulását. Figyelemfelkeltés céljából pedig Lázárt, a feltámasztottat is meghívta. Hívatlanul, de Mária Magdaléna is beállított értékes alabástromedényével, amit eltört, hogy a tiszta nárdusolajat Jézus fejére öntse.

Három testvér, három csoda. A fiatal Mária a démonok fogságából szabadult meg. Lázár halottaiból támadt fel, Márta pedig, a tökéletes háziasszony, az eseményszervező Jézus szolgálata és önzetlen odaadása révén tanult a leckéből, és bőséggel mutatkoznak meg az eredmények. Jézus példájának hathatóságát nagyszerűen bizonyítja Márta élete. ■

Fogyatékos személyek bejárása a gyülekezeti épületekbe

Mivel több gyülekezetből is érkezett jelzés, az alábbiakban közöljük a 448/2006-os törvény újabb és időszere-sített előírását a fogyatékos személyek védelmét és támogatását illetően. A törvény III. fejezete 31. cikkelyének 4. pontja megköveteli, hogy a fogyatékos személyek társadalmi szolgálatainak biztosítása végett a közintézeteknek (intézmények, egyházak, stb.) kötelességük lehetővé tenni a nyugodt bejutást az épületbe. Ugyanezen törvény 62. cikkelye előírja: a közhasznú épületeket a szakirányú törvényelőírásoknak megfelelően kell felszerelni oly módon, hogy a fogyatékos személyek zavartalan bejutását lehetővé tegyék.

Ezt az információt tudtára kell adni mindazoknak a felelős személyeknek, akik ilyen ügyben intézkedni tudnak és hozzájárulhatnak az épületek felszereléséhez, valamint a gyülekezeti tevékenységek jó lefolyásához, hogy ily módon a hátrányos egészségük is örülhessenek az istentiszteleteknek.

*Georghe Panaît,
a Román Unió jogi tanácsosa*

„Az Ő vezetése alatt” – Moldva Köztársaságban

Ez év január 3-a és 9-e között Moldva Köztársaság nyolc helységében került sor „Az Ő vezetése alatt” elnevezésű

program megvalósítására. A terv való-ra váltásában a Dél-Erdélyi Egyházterület Vezetőképző Iskolájának tanulói segítettek.

A Vezetőképző Iskola 35 résztvevője nyolc moldvai helységben (Ungheni, Bălți, Sângerei, Noi, Logănești, Hâncești, Chișinău, Colibași, Cahul) szervezett vakációs bibliatáborokat és ös-ker- valamint kisösker-oktató táborokat. Tevékenységük alapját az az elv képezte, hogy másokat tanítva lehet a legjobban tanulni.

A nyolc kiképző tábor különleges avatási ünnepséggel zárult, amelynek keretében a gyerekekkel foglalkozó személyek elkötelezték magukat, hogy tovább dolgozzanak értük.

Cristina Neagu, ifjúsági osztály

Földrengés Haitiben

A Haiti-i Adventista Egyház vezetői közölték, hogy a földrengés nyomán január folyamán elhunyt 522 egyház-tag, akik közül 450 fiatal korú volt. Port-au-Prince-ben, a fővárosban 55 imaház semmisült meg, és további 60 rongálódott meg. Emiatt körülbelül 27 ezer adventista maradt fedél nélkül.

Az ADRA hosszú ideig fog az országban maradni, jelentette ki Charles Sandefur, az intézmény nemzetközi igazgatója. „Egészen eddig az észak-amerikai gyülekezetek több mint egymillió dollárt gyűjtöttek a Haiti-

ben tevékenykedő ADRA munkáját támogatandó. Ez a pénz és 14 ország támogatása fogja erősíteni az ADRA humanitárius erőfeszítéseit”, tette hozzá Sandefur.

Libna Stevens, Inter-Amerikai Divízió

Interjú Robert Lemonnal, a Generál Konferencia pénztárosával

Az Adventist News Network ügynökség interjút készített Robert Lemonnal, a Generálkonferencia pénztárosával az egyház anyagi helyzetéről. Szó esett a költségvetés legfontosabb elemeiről és arról, hogy nőtt a támogatottság a fejlődő országok részéről. Az alábbiakban részleteket közlünk a beszélgetésből:

Új év, új költségvetés – Lemon nyilatkozata a mintegy 150 millió dollár felhasználásról a gazdasági hanyatlás idején

A 151,3 millió dolláros költségvetés jóváhagyása erre az évre azt jelzi, hogy a Hetedik Napot Ünneplő Adventista Egyház vezetői továbbra is különös figyelmet szentelnek a misszióknak. Ebben az évben az egyház körülbelül 124 millió dollárt fog költeni a misszióra és a missziómunkások támogatására.

A tized mindegyik dollárjának körülbelül 2 százaléka a Generálkonferenciához jut. Ez 36 millió dolláros költség-

vetést jelent, a könyvelők azonban azt állítják, hogy a Generálkonferencia az utóbbi években 6 millióval kevesebbet használt el, és a plusz összegeket a misszióra fordították.

További jelentős összeget utaltak ki az Adventist World folyóirat (5,5 millió dollár) és a Hope Channel (3,7 millió dollár) számára. Kisebbségeket fordítottunk Ellen White házána fenntartására (összesen 20 ezer dollár).

Adventist News Network: Az egyház minden ötödik évben megszervezi a nemzetközi ülést. Mennyit fog költeni az egyház az Atlantában sorra kerülő, idei nyári ülésre?

Robert Lemon: A Generálkonferencia 6 millió dollárnál valamivel többet fog költeni az ülésre. De a teljes kiadás ennek kétszerese, ha beleszámítjuk az utazási és elszállásolási költségeket a világ minden részéről érkező delegátusok részére.

ANN: Érdemes-e ülést szervezni a gazdasági válság idején?

Lemon: Ha ezt az eseményt röviddel a lezajlása előtt terveztük volna el, a forgatókönyv valószínűleg másként alakul,

Földrengések ideje

Még középiskolás koromban történt, világosan emlékszem, hogy késő este volt. Az ablak előtti íróasztalnál ültem, előttem kiterítve a füzetek és tankönyvek, én meg úgy tettem, mint aki nagyon komolyan tanul. A húgom már „eltette magát” másnapra, illetve csak aludt volna, ha lehet. De nem nagyon lehetett, mert egyfelől a kinti szélfúvás, másfelől az éjjeli lámpa fénye és az én lelkes ötleteim (amelyek mindig a tanulási időben támadtak), megakadályozták a békés szenderegésben. Igazából ideje sem volt, hogy valamit is a szememre vessen, mert nagy robaj kíséretében hirtelen bevágódott a kettős ablak, mintha kívülről egy óriáskéz lökte volna be, majd zúdult nyomában a srégen csapó zivataros eső. A villany azonnal kihunyt, s a koromsötét éjszakában vaksin tapogatózva erőlködtem szembeszállni a szellőkés erejével. Valahogy sikerült benyomni a helyére az ablakot és az asztalon levő tócsából kikapkodni a füzeteket. De ekkor már ingadozva álltunk a lábunkon. Recsegett az emelet, a háztetőről pedig nagy robajjal repültek lefele a cserepek.

Édesanyánk zihálva rontott be a szobába, és sürgetett: Gyorsan, gyorsan, be a nagyszoba ajtófélfái közé! (Azóta már változtak a vészhelyzeti figyelmeztetések, és a szakemberek azt tanácsolják, csak oda ne álljunk, ha mozog alattunk a föld). Rettegve kapaszkodtunk egymásba, s különféle fogadalmakat motyogtunk alig hallhatóan. Asznapi összes ballépésem lepergett a szemem előtt, és jól láttam, mit, mikor és hol kellett volna másként tenni.

Földindulás volt és vihar. És kisebb ítéletidő.

Azóta még éreztem földrengést, de sose rengetett meg annyira, se lelkileg, se fizikailag, mint azon a fekete éjsza-

kán. Nem volt a közelben segítség, nem világította meg a sötétet bár egy halvány fénysugár. Nem tudtuk, ha lesz-e számunkra menekvés.

Emberek jönnek a világra, és emberek mennek el belőle. Megrendül a szárazföld, és megrendülnek a vizek is, és múlttá lesz sok-sok földlakó. Minden egyes múlás: egy-egy újabb, másféle földrengés, aminek a nyomán egyenetlenebbé válik a talaj, és nem lehet visszahozni azokat, akik fölött elmúlt a kegyelem.

Az égi meteorológiai állomás előrejelzése így szól a következő időszakra: *Még egyszer megrázom nemcsak a földet, hanem az eget is!* (Zsid 12:26). Aki úgy látja, hogy lelki házát összeomlással fenyegeti a vihar, véssse jól emlékezetébe a vészmegelőzési intézkedést: *Vigyázzatok, meg ne vessétek azt, aki szól... Annakokáért mozdíthatatlan országot nyervén, legyünk háládatosak, melynél fogva szolgáljunk az Istennek tetsző módon kegyességgel és félelemmel!* (12:25.28).

Kovács Judit

H Í R E K

de a szesszió helyszínét és a szállodákat tíz évvel ezelőtt foglaltuk le, és öt évvel ezelőtt újból meg kellett erősítenünk a lefoglalást. Egy ilyen jellegű rendezvényt nem lehet lemondani előtte rövid idővel anélkül, hogy jelentős anyagi veszteség ne keletkezne. Ha elosztjuk egy ülés költségeit az egyház tagjainak számával, és figyelembe vesszük, hogy a szessziók között öt év telik el, minden tagra körülbelül 20 cent jut évente. Kevesebbe kerül, mint egy fél üveg üdítőital egy évben egy tag számára. Az ülés nagyon nagy hatással van az egyház egységére. Az egyház tagjai a világ minden részéről, származási helytől függetlenül, részt vesznek az egyházi határozatok meghozásában. Úgy gondolom, hogy ezt az egységet nem lehet olcsóbban megvásárolni.

ANN: Milyen az egyház anyagi helyzete a tíz évvel ezelőttihez képest? Voltak-e drámai változások az utóbbi évtizedben?

Lemon: Természetesen; az utolsó évtizedben a taglétszám látványosan megnőtt világviszonylatban, és ez anyagi

szempontból óriási növekedést jelentett az Észak-Amerikán kívülről érkező anyagi források terén. Az elmúlt évben a Generálkonferencia részére kiutalt – Amerikán kívülről érkező – összeg 10 százalékkal nőtt, ami igazán jelentős változás volt.

ANN: Minden terület a tized legkevesebb 2 százaléka járul hozzá a Generálkonferencia költségvetéséhez. Egyesek felvetették, hogy tartsanak vissza több pénzt helyi célokra. Ön hogyan gondolkodik erről?

Lemon: Az evangéliumot hirdetni kell az egész világon. Azt hiszem, az egyik legnagyobb áldás az egyház számára, hogy bárhol lennénk is, bármennyi tizedet is adnánk, ezt arra fordítják, hogy az evangélium terjedjen az egész világon. Megfigyeltem, hogy azokon a területek, ahol a pénz megőrzésére összpontosítanak, nincs olyan növekedés, mint ahol nagylelkűen adakoznak.

Ansel Oliver, kiadó,
Adventist Nexus Network

Ezt az oldalt az olvasók kéréseinek szántuk. Levelezési rovatunkban lapunk munkatársai fognak válaszolni a beküldött kérdésekre. Arra kérünk mindenkit, hogy illedelmes, helyénvaló kérdéseket tegyenek fel, amelyek bibliakutatásukat és lelki töprengéseiket tükrözzék. Legyenek általános érdeklődésre igényt tartó kérdések, nem támadó vagy kicsinyeskedő megjegyzések. Fenntartjuk a döntés jogát arra, hogy nyilvánosan vagy csak magánlevélben válaszoljunk a feltett kérdésekre. Megteszünk mindent annak érdekében, hogy az igényeknek eleget tegyünk. Ha ez mégse lehetséges időnként, kérjük a szíves megértést. E kezdeményezésnek az a célja, hogy közel kerüljünk olvasóinkhoz, és választ nyújtsunk tépelődéseikre. A kérdéseket a következő e-mailcímre kérjük eljuttatni: curierul@adventist.ro vagy postacím: *Curierul Adventist*, str. Erou Iancu Nicolae, nr. 38–38A, Voluntari – 077190, jud. Ilfov. Köszönjük az együttműködést!

A kegyelem és a bűn megsokasodása

Kérdés: *A Szentírásban azt olvassuk, hogy a Törvény a bűn megsokasodása miatt adatott (Róm 5:20). Hogyan növeli (sokasítja) a törvény a bűnöket? Igaz, hogy amilyen mértékben válunk bűnösebbé, olyan mértékben részesülünk több kegyelemben Isten részéről?*

Válasz: Olvassuk át még egyszer az idézett bibliaszöveget egy másik fordításban. Jó szokás több verziót és fordítást is használni Isten Igéjének tanulmányozásakor (akár magyarul, akár más nyelven), és így ellenőrizni le a kérdéses részt. Megtörténik, hogy egyik vagy másik fordító világosabb nyelvezetet használ, vagy egyszerűen megvilágosítja az elmédet azzal, hogy más kifejezéseket használ.

„A törvény pedig közbejött, hogy megnövekedjék a vétkek. De ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségebben kiáradt a kegyelem” (új fordítás). „Közben azonban belépett a törvény, hogy vele szaporodjék a bukás. Ahol azonban elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem” (katolikus fordítás).

Egy kötetlenebb evangélikus fordítás (az Új Testamentum mindenki nyelvén, UBI 1990) a következőképpen fogalmazza meg a mondanivalót: „A tízparancsolat azért adatott, hogy mindenki lássa, mennyire eltávolodott az Isten törvényével szembeni engedetlenséggel. Ámde minél jobban látjuk a mi vétkeiségünket, annál inkább szemlélhetjük Isten bőséges kegyelmét is, amely megbocsát nekünk.”

Az idézett fordítás nem más, mint a szöveg kifejezett értelmezése, és nagyon sok esetben az ilyen magyarázó fordítások rendkívül jók, még ha túlzott is az igék használata. Pál görög nyelvezete azonban nem adja közvetlenül tudunkra, hogy a törvény közzététele milyen módon fokozza a törvényteleniségek

számát. Kifejezhetette volna magát körültekintőbben is, ha előre látta volna, hogy kétezer év múlva egy szkítiai származású, dáko-román személy vagy más idegen fogja idézni, és a költői kép mögött nem a lényegyet fogja keresni, hanem szó szerint veszi a félreérthető szavakat.

A Bibliának kizárólagos, szó szerinti értelmezése nagy átok a keresztény kultúrában. A mostani esetben Pál írásainak egyszerű áttekintése azt mutatja, hogy ő képletesen használja az idézett tanítást, oktatói céllal, és semmiképpen sem szó szerint, mintha a törvény ténylegesen több bűn elkövetésére készítetne. Igaz, hogy egyeseknél maga a parancsolat kísértést jelent, ezért szívesen hágják át csak azért, hogy mindent fordítva tegyenek, ha már parancs van előttük.

Az apostol viszont nem erre a jelentésre utal. A törvény általános hatását említi meg nem elvetendő eredményként, hanem szándékként: „A törvény bejött azért, hogy megnövekedjék a bűn (románul: felnagyítsa a bűnt).” Az apostol kifejezésének rejtett vonatkozása van, amire rájöhethünk, ha az előtte levő tanításra figyelünk (5:13. m.r.): „...a bűn azonban nem számíttatik be, ha nincsen törvény”. Ez a kijelentés azt sugallja, hogy az apostol nem a bűn erkölcsi előállítására utalt, hanem a jogi, törvénykezési szempontjára: ha törvény nélkül nem létezik bűn, egyértelmű, hogy a törvény világossága rávilágít a bűn léteire. Minél terjedelmesebb a törvény, annál több bűn látható.

Ugyanezt az igazságot Pál kinyilvánítja Róm 7:8-13 verseiben is: „De a bűn alkalmat vévén, a parancsolat által nemzett bennem minden kívánságot; mert törvény nélkül holt a bűn. Én pedig élttem régen a törvény nélkül: de ama parancsolatnak eljövételével felelevenedék a bűn, én pedig meghalék; és úgy találtaték,

hogy az a parancsolat, mely életre való, nekem halálomra van. Mert a bűn alkalmat vévén, ama parancsolat által megcsalt engem, és megölt általa. Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó. Tehát a jó nekem halálom lett-é? Távol legyen: sőt inkább a bűn az, hogy megtessék a bűn, mely a jó által nekem halált szerez, hogy felette igen bűnös legyen a bűn a parancsolat által.”

Ebben a perikópában még jobban észrevehető az apostol képletes beszéde. Példázatot használ, nem értelmetlen beszédet. Az alapos olvasás nyomán feltárul a mondanivaló. Amikor kijelenti, hogy a törvény jelenléte nélkül nincs bűn, nyilvánvaló, hogy a jogi, törvényes keretre gondol, nem pedig az élet valóságára. Róm 5:13 versében azt írja, hogy „a törvényig volt a bűn a világon; a bűn azonban nem számíttatik be, ha nincsen törvény.” A törvény tehát nem azért adatott, hogy erkölcsi szerzőként, az ördög szerepében bűnös szándékokat és tetteket okozzon, hanem hogy törvényerővel mutasson rá a szándékokra és tettekre mint visszaélésekre és törvény-áthágásokra. Törvény nélkül ezek ártatlanok, ártalmatlanok, vagy legalábbis semlegesek lennének.

Persze, érdekes lenne elgondolkozni és megérteni, miért zúdult a nyakunkba a Törvénynek nevezett szerencsétlenség, ha nélküle nyugodtan élhettük volna életünket a bűn szempontjából, még akkor is ha természetünkön fogva megszentetlenség voltunk. Elfogadható pogányokként még maga Isten sem vádolt volna bennünket. Ez viszont egy másik nagy téma.

Visszatérünk a kezdeti szövegünkhöz. Világos, hogy az apostol a bűn felnagyításának (növekedésének, sokasodásának) hasonlatával - ahol a megváltás történe-

tében illetve az ember életében¹ felbukkan a törvény -, kizárólag a jogi keretre utal. Köznnyelven ez azt jelenti, hogy a törvény egyre több bűnt tett nyilvánvalóvá ott, ahol mi egyet sem láttunk.

Ha magyarázó jelleggel fordítanánk le ezt a szöveget (ami nem helyénvaló, de most tanítási szándékkal teszem meg), körülbelül így hangzana: *Isten törvénye váratlanul megérkezett a világba vagy életünkbe, felszínre hozta azt, amiről nem tudtuk, hogy bűn, és ennél fogva megsokasodott a bűn és a bűnösök száma. Ám ott, ahol a törvény felbukkanása által megsokasodott a vétkek, vagyis csakis ott, ahol a törvény is sokasodik, ott növekszik meg Isten kegyelme is.*

Tartsuk észben e gondolat szépségét, amely ugyan más szavakkal, de megérthető a szövegből: ahol megsokasodott a törvény, ott fölöttébb megsokasodott a kegyelem. Pál többször is használja a görög *eperiszszeuszen* szót, ami fölösleggel rendelkezést jelent. Itt azonban az isteni kegyelem eme többletéhez társítja a *hiper* előtagot is (= túl-, mint például a hiperérzékeny szóban), és ezzel létrehozza a túlaradó többlet, a túlon túl bőséges kegyelem fogalmát.

Kinek adatott ez az egyre bőségesebb, sőt már túlon túl bőséges kegyelem? Azoknak, akik nem ismerik a törvényt? Azoknak, akik nem akarnak tudni a törvényről? Akik nem szeretik a törvényt, bár ismerik? Akik szívesen szaporítják bűneik számát? Ha ez lenne a valóság, érdemes lenne minél bűnösebbnek lenni és dacolni a törvénnyel, hiszen így még több kegyelmet nyernénk.

Az apostol viszont éppen azt akarja hangsúlyozni, hogy a kegyelem ott sokasodott meg, ahol a törvény is megsokasodott, és Isten azért adta a törvényt, hogy a kegyelem is bővelkedhesen. És nem részesülhetsz a megbocsátás kegyelmében, mielőtt nem fogadod el a törvény ismerete által bekövetkező megterhelt lelkiismeret ajándékát. Ezért, folytatja Pál (5:21; 6:1-2,5): „...amiképpen uralkodott a bűn a halálra, azonképen a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által. Mit mondunk tehát? Megmaradjunk-é a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: a kik meghaltunk a bűnnek, mimódon élénk még abban? [...] Mert ha az ő halálának hasonlatossága szerint vele egygyé lettünk, bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk.”

Következésképpen az apostol rávilágít arra, hogy ahol a törvény uralkodik, több a kegyelem, de kijelenti, hogy nem a bűnben való kitarásra érti ezt, mivel a bűn halált jelent; a keresztény élete azonban igazság az Isten törvényével összhangban, Jézus Krisztus által; nem más, mint igazi azonosulás az Ő halálával és feltámadásával, amelyeket hit által fogadunk el, és a kereszttség által nyilvánítunk ki.

Pál szemében a keresztény nem pusztán olyan bűnös, akivel Krisztus azonosította magát (a kereszten, a sírban és a feltámadásban), hanem szent és igaz ember, aki a maga során azonosul Krisztus halálával és feltámadásával. Napjainkban kik azok a keresztények, akikért Isten megsokasítja az Ő kegyelmét? Azok, akik teológiai és pszichológiai küzdelmet folytatnak a törvény ellen? Nem! Inkább azok, akiket az elvilágiasodott felekezetek igazságtalanul törvényeskedőknek, farizeusoknak, fundamentalistáknak, perfekcionistaiknak, zsidózóknak, könyvmolyoknak és maradiaknak bélyegeznek meg. Ezért meg van írva, hogy Isten „kegyelmet ad az alázatosoknak”, „a megtört szívűeknek”, akik lelkiismerete gondterhelt. A többiek csupán az egy talantumnak a kegyelmét kapták, amit gyakran elásnak a földbe, és emiatt nem is fog sokasodni. ■

Florin Lăiu, teológiaprofesszor

1. Az apostol itt a görög *par' eiszerkhomaj* kifejezést használja, aminek értelme: befurakodni, belopózni, váratlanul beállítani a házigazda meghívása nélkül (ugyanaz a szó használatos Gal 2:4 versében is).

Ismerjük meg adventista családunkat...

ÚJ-ZÉLAND

Új-Zéland lakossága 4,3 millió, területe pedig 270 ezer négyzetkilométer. Virágzó szigetország a Csendes-óceánon, dél-kelet irányban kétezer kilométerre Ausztráliától. A lakosság többségét a régi európai gyarmatosítók leszármazottjai alkotják. Hivatalosan II. Erzsébet királynő az állam vezetője, őt képviseli a föderális kormányzó. A legnagyobb etnikai kisebbség a maorikból, a régi bennszülöttek utódaiból áll.

Az első modernkori keresztény misszionárius Samuel Marsden, anglikán lelkész volt, aki 1814-ben érkezett ide, hogy prédikáljon a maoriknak.

Az adventista egyház üzenete előbb a nyomtatványokon keresztül vált ismerté Új-Zélandon. Majd 1885-ben S. N. Haskel testvér átjött Ausztráliából, és bár csupán néhány hetet maradt, sikerült egy kis szombat-tartó csoportot létesítenie. Az első adventista misszionárius, akit hivatalosan küldtek ebbe az országba, A. G. Daniells volt, aki 1886. november 13-án érkezett meg, és nagy sátrat hozott magával. 1893-ban Ellen White is odautazott néhány hónapra, és segített a munka fejlesztésében. A Jézus élete című könyv néhány fejezetét ezalatt írta Paremátában, közel az ország fővárosához, Wellingtonhoz. Az üzenet hirdetése elég jól haladt, és 1915-ben két egyházterületet létesítettek az országban.

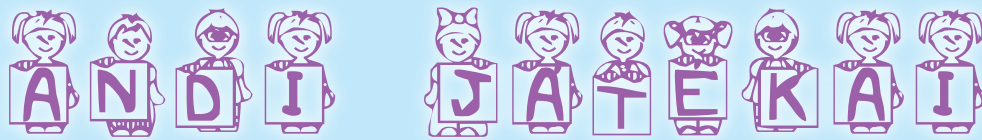
1900-ban az ausztráliai reformélelmiszer-gyár egy kis fiókvállalatot hozott létre, amely gyors ütemben fejlődött.

Új-Zélandon jelenleg tízezer adventista él, a gyülekezetek és csoportok száma pedig száznál valamivel több. Az adventista iskolák, a rádióadások, a levelező tanfolyamok, az egészségügyi intézmények és az élelmiszer-gyár csupán néhány azokból az eszközökből, amelyek révén Isten kinyilatkoztatja magát ezen a vidéken.

Évente kétszer kerül sor az úgynevezett sátoros összejövetelekre. A tavalyi év folyamán több mint ezer személy vett részt a tiznapos programon, amely családi, lelki, bibliaismertető szemináriumokat foglalt magába.

Adrian Neagu, lelkész, Olténiai Egyházterület

MIHAELA RUSU

Andi olyan kislány volt, aki nagyon szerette a játékokat. Mint minden gyerek, egy ideig játszott velük, aztán rájuk unt, mert a babáknak vagy egy karjuk, vagy egy lábuk hiányzott, másoknak a fejük gurult el, a kisautóknál a kerekek tűntek el; a plüssállatkák se úszták meg épségben a kezelésüket. Egyszóval, mindegyik játék károsodott, mivel Andi nem nagyon tudta, hogy felelős a játéka-ért. Emiatt bármit is mondtak volna a szülei a játékok használatáról, Andi továbbra is ugyanúgy viszonyult hozzájuk.

Születésnapjára nagymamája különleges játékkal ajándékozta meg: arasznyi magas, aranyszi hosszú volt, két fekete szeme, két füle, négy tappancsa, rövid farkincája, testét pedig szösös bunda fedte. Vagyis semmivel se különbözött a többi plüssállatkától. A meglepetés viszont nem maradt azon a helyen, ahova a nagyi állította.

– Nagymama, micsoda ez? – kiabálta Andi ijedten, futásra készen.

– Szereted?

– Hááát... mondjuk, hangzott az udvar másik feléből. Nagyi, nézd, állandóan a nyomomban van, és nem enged el, felelte Andi nevetve.

– Ez egy kiskutyus, amire mostantól te fogsz vigyázni.

– És mi a neve?

– Még nincs neve, nevezd el te!

– Hm, hát Bikficnek fogom nevezni, mert nagyon játékos. Figyeld csak, azt hiszem, hogy kacag nekem, óóó, és mozzgatja a farkát, új elemei vannak.

– Most már a gondjaidra bízom, válaszolta a nagyi nevetve.

– Köszönöm, mama, nagyon köszönöm! Ez a legszebb ajándék, amelyet valaha is kaptam.

A nagymama a konyhába ment kenyeret dagasztani, és időnként egy-egy pillantást vetett az ablakon túlra, hogy lássa, mennyire barátkozott össze Andi az új társával. Egy idő után Andi elfáradt a sok rohangálástól és körözéstől, és Bikficcel a nyomában a konyhaajtóhoz merészkedett:

– Nagyi, éééhes vagyok, kérlek, adj valami harapnivalót, mert ismét ki akarok menni játszani Bikficcel, míg be nem sötétedik.

– És Bikfic evett már?

– Ő nem eszik, nagymama! Mit képzelsz, a babák velem szoktak ülni az ebédnél?!

– Andikám, hiszen ez nem egy olyan játék, amilyen a többi a polcon! Szüksége van ételre, házikóra, ahol alhat, gondoskodásra...

– Óóó, azt akard mondani, hogy én vagyok az anyukája?

– Hát így is mondhatjuk; tudod, az általad elrontott játékok csak tárgyak, amelyek nem érzik a fájdalmat, de Bikfic élőlény, akárcsak te.

– És sír, ha fáj a torka vagy megüti magát?

– Persze, hogy igen!

– Nagyi, tudod mit? Imádkozni fogok Bikficért, ahogyan érted is teszem, hogy egészséges legyen és semmije ne fájjon. Ami pedig engem illet, légy nyugodt, vigyázni fogok rá!

És higgyétek el, hogy ez nem csak szóbeszéd volt. Andi most is vigyáz Bikficre: megosztja vele az ételét, apját megkérte, készítsen kutyaólat, és senki sem szólhat rá barátjára, mert rögtön pártfogása alá veszi. Ha pedig a játékokra gondolok, többé egy se romlott el, mivel Andi megtanulta a felelősségérzetet és a környezet szépségének tisztelését. Úgy tekint mindenre, mint Isten ajándékára. ■

Milyen szokatlan dolgot teszel?

LUCIAN CRISTESCU

Ezelőtt harminckét évvel végeztem a teológiai szemináriumot. Hivatásomnak megfelelően folyamatosan olvastam a Bibliát és az ihletett Igéről szóló kommentárokat. Már csak tudja mindenki, mennyi minden összegyűl egy emberöltő alatt.

Egy idő után azt gondolná az ember, hogy mindent tud, és kevés dolog maradt felfedezetlenül. Egyik lelkészársammal utaztam Erdély egyik kisvárosába. Mialatt kollégám beszélt, nevezük őt Bálintnak, kissé csodálkozva hallgattam. Újszerű és hallatlan dologról beszélt az agyoncsépeelt Hegyibeszédből. „És ha csak a ti atyátfiait köszöntitek (románul: *ölelitek meg szeretettel*), mit cselekesztek másoknál többet? Nemde a vámszedők is nem azonképen cselekesznek-é?” (Mt 5:47).

Beszéde olyan távlatot nyitott meg tekintetem előtt, amire soha azelőtt nem figyeltem fel, és amely nagyon lefokozta az egész hagyományos rendszert, amelyben hittem. Azt véltem, hogy a kereszténység lényege és az „evangélizálás” kulcsa az, ha rendes és tiszteletreméltó, kedves és udvarias vagy mindenki iránt, ha megnyitod kezéd a koldusnak, és jó benyomást keltesz környezetekben. Holott mindezek nagyon megszokott dolgok voltak a becsületes pogányok (magyarul *vámszedők*) életében (lásd a bibliaszöveget). Nem igaz-e, hogy faludban vagy városodban nem a gyilkosság, a lopás és a részegség, hanem a szorgalom, a becsület és az udvariasság jellemzi a többséget? Ha így áll a helyzet, milyen „szokatlanság” különböztet meg téged a több millió rendes pogánytól?

Bálint pedig elmesélt egy történetet. Azidőtájt, amikor felfedezte az említett szöveget, éppen megvásárolta új, szép autóját. Rendszeresen tisztította, fényezte, és úgy viselkedett vele, mint egy menyasszonnyal. Egy szürke napon, miközben havas eső és hó váltogatta

egymást, vezetés közben ezen töprengett: „Micsoda szokatlan dolgot végzek az Úrért?” Közben észrevett az útszélén egy férfit, aki a sapkát mélyen a szemére húzta, s félig a motortetőre hajolva, próbálta beindítani piros Daciáját. A hátát takaró hóréteg alapján világos volt, hogy régóta kínlódott.

Most gondolkozunk csak: ha valaki integet, hogy segíts, nem számítana éppen szokatlannak, ha megállsz. De ha megállsz anélkül, hogy bárki is kérne rá: hm, ez már „szokatlan”. És Bálint rögtön félrehúzott: „Mi a gond?” „Hát, a gyújtógyertya... a benzinpumpa...” „No, jöjjön, elvontatom.”

Talán nem tudod, hogy egy kocsi vontatása keményen megpróbálja a tengelykapcsolót. Bálint autója pedig vadonatúj volt!

Beakasztotta a horgot, aztán elindult az úton tócsák közt és havasesőben. Rándulás rándulást követett. Öt perc múlva

a sapkás férfi intett neki: Hagyja a csodába, sehogy se akar indulni. Bálint kocsija is kimerült. Csak természetes, hogy a lemondást szokta meg. Igenám, de „milyen szokatlan dolgot teszel?”

Szó se róla! Folytatjuk, be kell indulnia. Újabb tíz perc után a férfi integetett a sapkájával: Kész! Elég, mert szétmennek a tengelyeid! Ám Bálint szokatlan dologra vágyott. Lehet, nehéz elhinni, de 42 percen át húzta-vonta, állt meg, indult el, de végül a csoda megtörtént! Vékony, fehér füstfelhő szállt fel a Daciából. Mialatt megálltak, hogy levegyék a vonóhorgot, az ember Bálinthoz jött, kezében pénzt tartott: Jaj, uram, hogy is köszönjem meg?! Vedd a pénzed, ne is lássam! – visszakozott Bálint. Ekkor a sapkás férfi eléje állt: Mondja már meg, uram, kicsoda ön? Hát, egy polgár lennék...” „Hagyja ezt! Mondja már meg, kicsoda, mert senki a világon ezt nem tette volna meg velem. Kicsoda ön?” És addig nem engedte el, amíg ki nem bökte: Adventista lelkész vagyok. „Aha, világos! Most már értem...” Mi a címe?” „Nem adok semmiféle címet!” Ezzel Bálint beült az autóba, és elviharzott.

Eltelt két-három hónap. Egy napon valaki a kaput zörgette. Egy férfi volt. „Rám ismer?” „Nem!” „Én vagyok a piros daciás férfi. Két hónapja keresem önt, hol a postán, hol a rendőrségen. Alig találtam meg! Nézze, hoztam egy zsák almát...” „Szó se róla, nem lehet!” „Lelkész úr, nagyon kérem, fogadja el. Technikus vagyok a gyümölcsösben. Rengeteg almánk van... Fogadja el, mert nincs nyugtom!”

Csak ültem és hallgattam irigykedve Bálintot. Én milyen szokatlan dolgot tettem? Megszoktuk a szeretetről szóló beszédeket. Ám a Megváltó szavaiból (Mt 5:47) csakis a szokatlan tett az, ami hitelessé teszi a szeretetet. Házadba hívni azt, aki nem is számít rá, és megajándékozni legjobb javaiddal; félretenni a második tizedet a szegénynek, és felfedezni őt a világ senkjei közül; magadból ajándékozni egy részt, akár áldozat árán is... Hallottam kenyérosztási tervről hajlékalanok között, magányos agg rendszeres látogatásáról, tehetetlen anyóka állandó megsegítéséről.

Szeretteim, az evangélizáció mint életstílus, szokatlan dolgokat jelent. Mi lenne, ha meghívnánk az Urat, ihlessen egy szokatlan tervre, amely felfedje a rendes „pogányok és vámszedők” előtt az evangéliumot, amely szeretetből fakadó szokatlan dolog által nyilvánul meg?! Másként a kereszténységem csupán jelmondat, én pedig megcsalom a szívemet. ■

SEMNELE
timpului

Februártól

az új honlap
www.semneletimpului.ro